

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

FILOZOFICKÁ FAKULTA

Katedra sociologie, andragogiky a kulturní antropologie

Kvalita života v Orlové
THE QUALITY OF LIFE IN ORLOVA

Bakalářská práce

Autor: Vojtěch Malátek
Vedoucí práce: PhDr. Helena Kubátová, Ph.D.

Olomouc 2016

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem svou bakalářskou práci na téma: „*Kvalita života v Orlové*“ vypracoval samostatně pod odborným dohledem vedoucího diplomové práce a uvedl jsem veškeré použité podklady a literaturu.

V Olomouci

Podpis.....

Poděkování

Tímto způsobem bych velice rád poděkoval vedoucí práce PhDr. Heleně Kubátové, Ph.D., za celkovou pomoc při jejím vedení, vstřícný přístup, cenné rady a především velkou trpělivost.

OBSAH

1	ÚVOD	str. 6
2	TEORETICKÁ ČÁST	str. 8
2.1	Charakteristika města Orlová.....	str. 8
2.1.1	Historie města.....	str. 8
2.1.2	Obyvatelstvo	str. 9-11
2.1.3	Městské části	str. 11
2.1.4	Kriminalita, nezaměstnanost a vzdělání.....	str. 12-15
2.1.5	Volnočasové aktivity.....	str. 16
2.2	Definice kvality života.....	str. 17
2.2.1	Úvod do kvality života	str. 17
2.2.2	Subjektivní model kvality života Centra pro podporu zdraví Univerzity Toronto.....	str. 18
2.2.3	Dvě dimenze kvality života.....	str. 19
2.2.3.1	<i>Objektivní kvalita života</i>	str. 19
2.2.3.2	<i>Subjektivní kvalita života</i>	str. 19
2.2.4	Model dimenzí kvality života.....	str. 20
2.2.5	Tři úrovně zkoumání	str. 20-21
2.2.6	Vlastní definice kvality života	str. 21-22
3	Objektivní indikátory kvality života v Orlové.	str. 23
3.1	Sociální oblast.....	str. 23
3.1.1	Zdravotní stav.....	str. 23
3.1.2	Rodinný stav	str. 24
3.1.3	Kriminalita ve městě	str. 25
3.1.4	Vzdělání	str. 26
3.1.5	Chudoba	str. 26-27
3.2	Ekonomická oblast	str. 28
3.2.1	Míra nezaměstnanosti.....	str. 28
3.2.2	Doprava do práce	str. 28
3.2.3	Průměrné příjmy.....	str. 29
3.2.4	Materiální blahobyt domácností.....	str. 30-31
3.3	Environmentální oblast.....	str. 31
3.3.1	Kvalita ovzduší.....	str. 31
3.3.2	Kvalita vody	str. 32

4	METODIKA KVALITY ŽIVOTA	str. 33
4.1	Cíl výzkumu	str. 33
4.2	Charakteristika zkoumaného vzorku.....	str. 33
4.3	Hypotézy	str. 33
4.3.1	Zdůvodnění výběru hypotéz.....	str. 34-35
4.3.2	Operacionalizace hypotéz	str. 35-36
4.4	Výzkumná metoda	str. 36-37
4.4.1	Konstrukce dotazníku.....	str. 37-38
4.5	Předvýzkum.....	str. 39-41
5	EMPIRICKÝ VÝZKUM.....	str. 42
5.1	Získání dat.....	str. 42
5.2	Vyhodnocení a interpretace zkoumaného vzorku.....	str. 42
5.2.1	Reprezentativnost vzorku.....	str. 42
5.2.1.1	<i>Reprezentativnost vzorku podle pohlaví.....</i>	str. 42
5.2.1.2	<i>Reprezentativnost vzorku podle věku</i>	str. 43
5.2.1.3	<i>Reprezentativnost vzorku podle vzdělání</i>	str. 44
5.2.2	Třídění prvního stupně	str. 45-46
5.2.3	Třídění druhého stupně	str. 47-69
6	ZÁVĚR	str. 70
7	ANOTACE	str. 71-72
8	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	str. 73-76
9	SEZNAM TABULEK A GRAFŮ	str. 77-80
10	PŘÍLOHY	str. 81
	Příloha č. 1 - dotazník pro předvýzkum	str. 81-86
	Příloha č. 2 - dotazník pro empirický výzkum	str. 87-97

1 ÚVOD

"Když děláte tvrdě v práci, vyděláte si na lepší živobytí, když děláte tvrdě na sobě, vyděláte jmění."(**Jim Rohn**)

Kvalita života je v dnešní době často diskutované téma. Zdá se, že je tento fenomén na první pohled zřejmý a snadno identifikovatelný, ale při bližším zkoumání zjistíme, že definice kvality života jsou nejednotné a proměnlivé. Každý jedinec je unikátní, a proto interpretuje kvalitu života odlišnými způsoby. Nejen unikátnost osobnosti, ale také území do jisté míry determinuje způsob bytí. Z tohoto důvodu si pokládám hlavní otázku. Jaká je kvalita života v Orlové? Nejen mne, jakožto rodilému obyvateli, se jeví kvalita života v Orlové jako špatná. Ale je tomu doopravdy tak? Jak tento fenomén vnímají občané města? Je subjektivní hodnocení kvality života závislé na pohlaví, věku, vzdělání či rodinném stavu? Ve svém výzkumu na tyto otázky odpovím a dospěji k závěru, jaká je skutečná kvalita života v našem městě.

Orlová je městem nacházející se v oblastech těžkého průmyslu, který je charakteristický především vysokým počtem dělnických a náročných profesí. Do těžkého průmyslu zahrnujeme těžbu rud a hutnictví železa, ale obzvláště těžbu hnědého a černého uhlí. Město Orlová bylo vybráno do výzkumu z důvodu, že zde žiji od narození a v současnosti, kdy studuji v Olomouci, pohlížím na hodnoty a cíle našich obyvatel jinak, než tomu bylo donedávna. Již delší dobu si pokládám různé otázky a zajímá mne, zda se skutečně kvalita života a životní styl obyvatelů Orlové diametrálně odlišuje od kvalit a životních stylů obyvatel z jiných částí České republiky nebo zda se jedná o pouhou domněnku.

Má bakalářská práce je členěna do čtyř hlavních částí. První, teoretická část, se zabývá charakteristikou města Orlové, ale také pohlíží na stručný přehled kvality života, tak, jak ji pojímá literatura. V další kapitole stanovuji objektivní indikátory kvality života, jenž jsou následně subjektivně hodnoceny respondenty pomocí dotazníkového šetření v empirické části. Metodická část je třetím pilířem mé práce, která je teoretickým oddílem pro

následující empirický výzkum, jenž je poslední stavební jednotkou mé bakalářské práce.

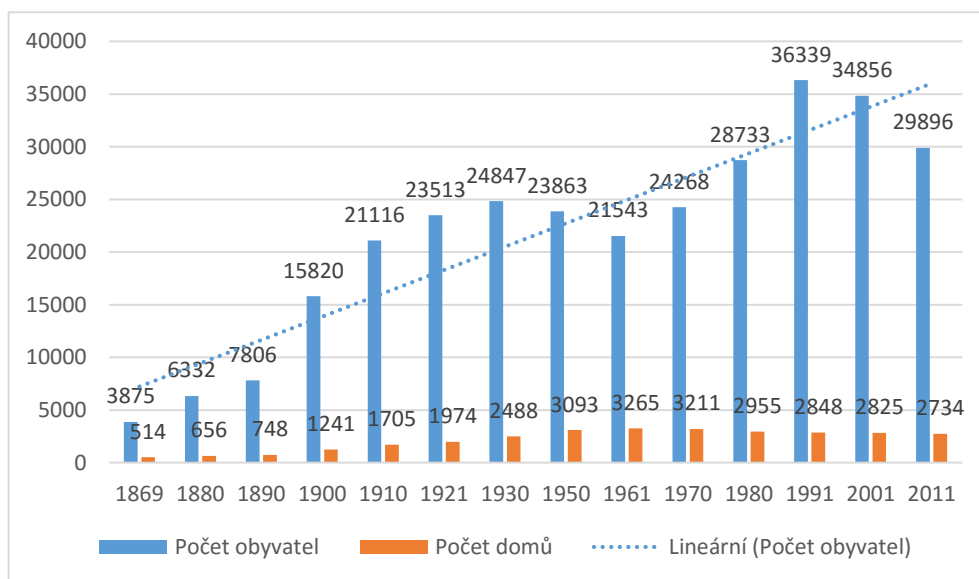
2 TEORETICKÁ ČÁST

2.1 Charakteristika města Orlová

2.1.1 Historie města

Město Orlová se rozléhá na severovýchodě České republiky, v Moravskoslezském kraji. Spadá pod okres Karviná a nachází se přibližně deset kilometrů od polských hranic. Historické kořeny města Orlová sahají do 13. století, odkud pochází její první zmínka. Do 19. století byla zemědělskou obcí, ale příští rok tomu bude přesně dvě stě let, co se výtěžily první gramy uhlí, a Orlová se stala oblastí těžebního průmyslu. Změna ze zemědělské na průmyslovou společnost s sebou přinesla nutné změny, které byly charakteristické například nárůstem obyvatelstva či novou strukturou osídlení, tzn., že docházelo k početnému zastavování havířskými domy (Město Orlová, 2016). Za desítky let těžební aktivity se Orlová stala poddolovanou a velice nestabilní oblastí, což se projevilo především na městských zástavbách. Bylo nutné izolovat některé kritické části a přesunout obyvatelstvo do Horní Lutyně, která se nachází ve vyšší nadmořské výšce. Po sametové revoluci došlo k revitalizaci města, především ve snaze zachránit její historická centra a taktéž obnovit kdysi neobyvatelné části pro obyvatele města (Město Orlová, 2016).

Graf 1: Vývoj počtu obyvatel a domů v Orlové v letech 1869 – 2011.

Zdroj: SLDB 2011; Počet obyvatel a domů podle výsledků sčítání od roku 1869.

2.1.2 Obyvatelstvo

Z grafu č. 1 lze vyčíst, že se v Orlové ve druhé polovině 19. století nacházelo 3875 obyvatel a 514 domů (SLDB 1869-2011; Počet obyvatel a domů: Orlová). O necelých sto let později se čísla zvýšila na 21 543 obyvatel a 3 265 domů (tamtéž). V roce 2011 měla Orlová 29 896 obyvatel a 2 734 domů (tamtéž). Možná je zarážející skutečností, že došlo k úbytku domů a naopak k početnějšímu nárůstu obyvatel. Tento problém se týká již zmíněného faktu, že díky poddolování se musely izolovat určité oblasti města, kde lidé nemohli pobývat, a proto došlo k přesunu do Horní Lutyně, kde na počátku 60. let započalo budování rozsáhlých sídlišť (Město Orlová, 2016). Právě vybudování sídlišť mělo za následek snížení počtů domů v Orlové. Za nárůst obyvatelstva se zasloužily především příznivé demografické jevy. Na konci roku 2014 žilo v Orlové 29 967 obyvatel s průměrným věkem 40,9 let, z čehož vyplývá, že obyvatelstvo v Orlové stárne.¹ Je to důsledkem migrace mladšího obyvatelstva za lepšími příležitostmi nebo dochází k nedostatečné natalitě?

¹ ČSÚ; Počet a věkové složení obyvatel k 31. 12. 2014.

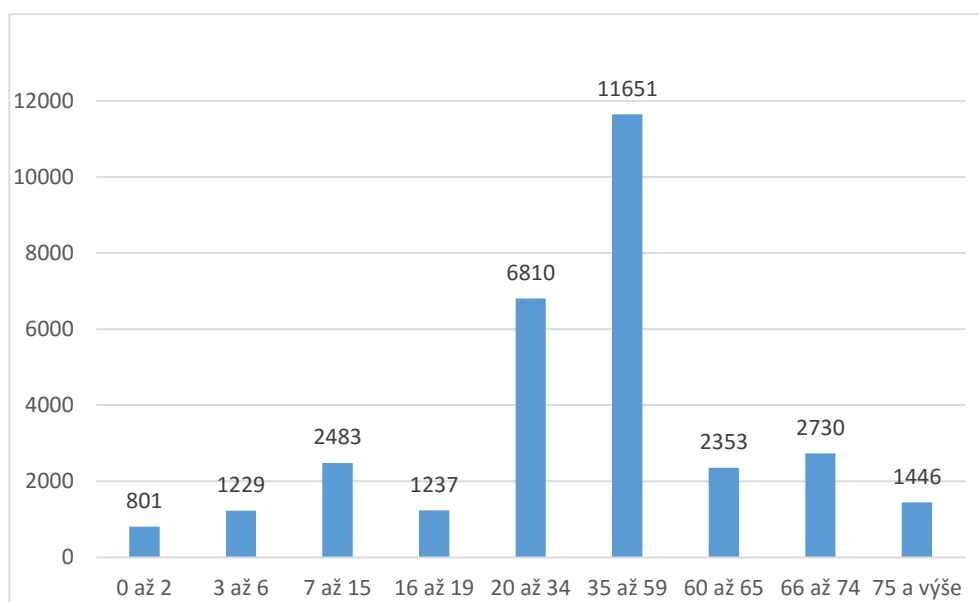
Tabulka 1: Pohyb obyvatel v Orlové.

2014			
	Celkem	Muži	Ženy
Živě narození	292	150	142
Zemřelí	336	171	165
Přirozený přírůstek	-44	-21	-23
Přistěhovalí	647	304	343
Vystěhovalí	981	478	503
Přírůstek stěhováním	-334	-174	-160
Celkový přírůstek	-378	-195	-183

Zdroj: ČSÚ; Veřejná databáze: Orlová (okres Karviná).

Z následující tabulky č. 1 je zjevné, že za ubývající obyvatelstvo v Orlové může především migrace. Za rok 2014 se vystěhovalo 981 jedinců a 647 se přistěhovalo, z čehož vyplývá, že během jednoho roku došlo k úbytku 334 individuí, a to pouze v důsledku stěhování. Pokud se zaměříme na narozené a zemřelé, i zde zjistíme, že mortalita přesahuje natalitu. Díky těmto demografickým jevům došlo k úbytku 44 jedinců během jednoho kalendářního roku. Dohromady se jedná o -378 lidí za rok 2014. Jaké je zastoupení v rámci věkových kategorií? Na to odpovídá graf č. 2 na další straně.

Graf 2: Věkové kategorie občanů *Orlové* v roce 2014.

Zdroj: Ročenka města Orlové 2014, Město Orlová.

Z grafu č. 2 je zřejmé, že v Orlové obyvatelstvo stárne, resp. je zastoupen největší podíl obyvatelstva v kategorii 35 až 59 let, což jen potvrdilo můj názor, který jsem uvedl výše.

2.1.3 Městské části

Na základě svých znalostí rozčlením Orlovou na místní části jedna až čtyři. Orlová jedna (Staré Město) je historickým místem, kde nalezneme starou radnici s náměstím a gotický kostel, který byl před pár lety zrenovován. Orlová dvě zůstala téměř neobydlena, jelikož je oblastí Dolu Lazy a nenabízí lidem krom prázdných polí a těžebních parcel nic užitečného k sociálnímu žití. Orlová tři, známá jako Poruba, je vesměs zástavba třípatrových domů, kde přebývají převážně Romové a slabší sociální skupiny. Orlová čtyři je centrem. Je to již zmíněná Lutyně, kde se nachází sídliště, městský úřad, kulturní dům, banky, obchody a ostatní služby, které charakterizují jádro každého města.

2.1.4 Kriminalita, nezaměstnanost a vzdělání

Na gymnáziu jsem býval členem dětského parlamentu a poté jsem se stal nezávislým členem politického hnutí: „Mladé Město Orlová“. Během té doby na různých zasedáních a diskuzích vyplynulo, že jedním z největších kriminálních problémů jsou Romové a drogově závislí. Romové obývají oblast Orlové tří, kde si vytvořili svá ghetta. Právě i díky této skutečnosti byla přesunuta státní policie z části čtyři (centra) na územní část tří. Mnoho lidí z vedení města, ale i prostých občanů se domnívalo, že kriminalita ve městě klesne, pokud se nad Romy zvýší dohled. Nestalo se tak, neboť se zločinnost přesunula z bodu A do bodu B a víceméně se situace nezlepšila. Drogově závislí obývají městský park v Lutyni, který je ve večerních hodinách neosvětlený a stává se nebezpečným. I přes den se v něm mnoho lidí nepohybuje a park zaostává, jelikož se o něj neprojevuje zájem, a to jak z řad města, tak i ze strany obyvatel Orlové. Na bezpečnost se budu dotazovat v empirické části práce, abych zjistil, zda se lidé i po letech cítí ohroženi nebo se situace s kriminalitou zlepšila. Níže uvádím tabulku 2, která popisuje **kriminalitu** v Orlové v letech 2000 – 2005 a bude srovnána s tabulkou 3 popisující kriminalitu v kraji ve stejných letech.

Tabulka 2: Kriminalita *Orlové* v letech 2000 – 2005.

Zjištěné trestné činy					Objasněné trestné činy
Celkem	Z toho			Na 1000 faktických obyvatel	
	Násilné a mravnostní	Majetkové	Hospodářské		
1 588	205	989	156	35.1	756
Podíl pachatelů		Celková hmotná škoda na 1 trestný čin (Kč)			
Recidivisté	Děti a mládež				
28.6	9.7	23 628			

Zdroj: ČSÚ; Orlová: 2.4.5.1 Kriminalita podle správních obvodů ORP v letech 2000 – 2005.

Tabulka 3: Kriminalita v *Moravskoslezském kraji* v letech 2000 – 2005².

Zjištěné trestné činy					Objasněné trestné činy
Celkem	Z toho			Na 1000 faktických obyvatel	
	Násilné a mravnostní	Majetkové	Hospodářské		
37 188	3 953	23 263	4 349	29.0	18 621
Podíl pachatelů		Celková hmotná škoda na 1 trestný čin (Kč)			
Recidivisté	Děti a mládež				
26. 9	7. 7	135 783			

Zdroj: ČSÚ; Moravskoslezský kraj: 2.4.5.1 Kriminalita podle správních obvodů ORP v letech 2000 – 2005.

Po komparaci tabulky č. 2 a 3 dospějeme k závěru, že Orlová má oproti průměru celého Moravskoslezského kraje (29.0) více zjištěných trestných činů na 1000 faktických obyvatel, a to 35.1. Z této skutečnosti vyplývá, jak velká je míra kriminality v Orlové. Podíl dětských a mládežnických pachatelů na kriminalitě v Orlové je rovněž oproti Moravskoslezskému průměru početnější. Konkrétně se jedná o tabulkový údaj 7.7 za Moravskoslezský kraj ve srovnání s hodnotou 9.7 za město Orlová.

Následující tři tabulky – č. 4, 5 a 6 číselně popisují **nezaměstnanost** v Orlové, Moravskoslezském kraji a České republice. Veškeré údaje v těchto tabulkách pochází z jednoho zdroje.

Tabulka 4: Nezaměstnanost v *Orlové* k 31. 12. 2015.

Podíl nezaměstnaných osob		
Ženy	Muži	Celkem
10,88	11,56	11,22

² Srov. s „Tabulka 2: Kriminalita Orlové v letech 2000 – 2005“

Tabulka 5: Nezaměstnanost v *Moravskoslezském kraji* k 31. 12. 2005.

Podíl nezaměstnaných osob		
Ženy	Muži	Celkem
8,37	8,74	8,56

Tabulka 6: Nezaměstnanost v *České republice* k 31. 12. 2005.

Podíl nezaměstnaných osob		
Ženy	Muži	Celkem
6,35	6,12	6,24

Zdroj: ČSÚ; *Podíl nezaměstnaných osob:* Orlová, Moravskoslezský kraj, Česká republika.

Z předešlých tří tabulek lze vyvodit, že nezaměstnanost v Orlové (11,22) je vysoko nad celorepublikovým (6,24) i krajským (8,56) průměrem. Lze si povšimnout, že oproti celorepublikovému průměru vykazují muži oproti ženám, a to jak v kraji, tak i v Orlové vyšší podíl nezaměstnanosti. V Orlové se jedná o jeden z problémů, který je a bude nadále vážný, pokud například nedojde k vytvoření nových pracovních příležitostí.

Se zaměstnaností či nezaměstnaností nutně souvisí **vzdělání**. Je nezaměstnanost způsobena nedostatečným vzděláním nebo nedostatkem pracovních příležitostí? Vypracoval jsem tabulky, které by měly na tuto otázku částečně odpovědět.

Tabulka 7: Nejvyšší ukončené vzdělání občanů *Orlové* dle SLDB 2011.

Základní a neukonč.	Podíl (%)	SŠ- vyučen	Podíl (%)	SŠ – úpl., VOŠ	Podíl (%)	VŠ	Podíl (%)	Bez vzděl.	Podíl (%)
8265	22,6	14289	39,08	10609	29,01	3156	8,63	249	0,68

Zdroj: *Socioekonomický atlas Moravskoslezského kraje 2012.*

Tabulka 8: Nejvyšší ukončené vzdělání občanů *MS kraje* dle SLDB 2011.

Základní a neukonč.	Podíl (%)	SŠ-vyučen	Podíl (%)	SŠ – úpl., VOŠ	Podíl (%)	VŠ	Podíl (%)	Bez vzděl.	Podíl (%)
203 662	20,21	366 663	36,39	31002 5	30,77	12066 8	11,98	6536	0,65

Zdroj: Socioekonomický atlas Moravskoslezského kraje 2012.

Tabulka 9: Nejvyšší ukončené vzdělání občanů *ČR* dle SLDB 2011.

Základní a neukonč.	Podíl (%)	SŠ-vyučen	Podíl (%)	SŠ – úpl.,	Podíl (%)	VŠ	Podíl (%)	Bez vzděl.	Podíl (%)
1 571 602	15,1	2 952 112	28,3	2 425 064	23,2	1 114 731	10,7	42 384	0,4

Zdroj: SLDB 2011; Nejvyšší ukončené vzdělání obyvatel ČR.

Z tabulek vyplynulo, že hlavním problémem v Orlové bude nejspíše vzdělání, jelikož úplné vzdělání (střední s maturitou nebo vyšší odborná škola) má 29% obyvatelů Orlové. Vysokoškolsky vzdělaných je necelých 9% (nejmenší krajský i celorepublikový průměr), z čehož plyne, že některé volné pracovní pozice nemusí být obsazeny na základě nedostatečného vzdělání. V porovnání s celorepublikovým (15,1) i krajským (20,21) průměrem má Orlová větší podíl občanů se základním a neukončeným vzděláním (22,6). 39,08% občanů města Orlové má vzdělání bez maturity (SŠ - vyučen), což je téměř o 11% více, než celorepublikový průměr a tvoří nejčtenější zastoupení nejvyššího ukončeného vzdělání ve městě. Největší krajský i celorepublikový průměr tvoří v Orlové lidé bez vzdělání (0,68). Z toho vyplývá, že rozdílné úrovně vzdělání by mohly mít vliv na interpretaci kvality života. Aby došlo k přijetí či odmítnutí této úvahy, stane se vzdělání součástí analýzy v empirické části práce.

2.1.5 Volnočasové aktivity

Charakteristika města s sebou nenese pouze negativní fakta. Je důležité podotknout, že se v Orlové nachází i místa, kde jedinec může revitalizovat svého ducha a zdraví. Ve městě se nachází nespočet spolků a svazů. Folklorní soubor Olšinka (mladší), Olšina (starší) a Olšany (nejstarší); Český svaz chovatelů, ZO č. 15; Český svaz včelařů, ZO Orlová; Český kynologický svaz, ZO 028; Český zahrádkářský svaz, základní organizace, osada č. 1; FOTOKLUB ORLOVÁ, o. s.; Český červený kříž MO; MODELKLUB Orlová – modelářství; Pionýrská skupina "DEVÍTKA"; Taneční klub DOMINO; Sdružení křesťanských pomocníků; Sbor dobrovolných hasičů Orlová a mnoho dalších (Město Orlová, 2016). Taktéž zde nalezneme Dům dětí a mládeže Orlová, který je pod záštitou města a nabízí širokou škálu kroužků a kurzů pro děti a mladistvé. Jsou jimi například výtvarné, počítačové, taneční, přírodovědecké, sportovní či hudební kroužky nebo výše zmíněný dětský parlament a mnoho dalších (DDM Orlová, 2016). V Orlové naleznete i sportovní areály (fotbalové hřiště oddílu FK Slavia Orlová, zimní stadión sloužící primárně hokejovému klubu HC Orlová, tenisové kurty, krytý bazén se saunou či squash centrum). Dále se zde nachází památky, jako již zmíněný gotický kostel zasvěcený Panně Marii; sochy z 19. století (sv. Jana Nepomuckého, sv. Benedikta, sv. Josefa nebo sv. Hedviky); kostel Slezské církve evangelické, a. v.; památník obětem stávký v r. 1925; zámecký park, aj. (Město Orlová, 2016). Kulturní akce, jako kupříkladu divadelní představení, plesy a jiné, se odehrávají ve zdejším kulturním domě, který se nachází v městské části Lutyně. Pro mladé generace nabízí město letní i klasické kino a diskotéky.

2.2 Definice kvality života

2.2.1 Úvod do kvality života

Vymezení pojmu „kvalita života“ je velice obtížné, neboť neexistuje pouze jedna a přesně daná definice kvality života (taktéž QOL – Quality of life). Díky různým vědeckým přístupům vznikají odlišná vymezení, které jsou dle Heřmanové důsledkem „*multidimensionalita a interdisciplinarity dané problematiky*“ (Heřmanová 2012, s. 32). Taktéž, dle Dragomirecké a Škody je nejednoznačnost teoretických základů způsobena tím, že pojem „*kvalita života leží na průsečíku mnoha soudobých tendencí a směrů*“. (Dragomirecká, Škoda 1997, s. 103 cit. dle: Vaňurová, Mühlpachr 2005, s. 17). Jednou z prvních definic, která je ale díky vysoké abstraktnosti zastaralá a nepřesná, je definice zdraví, kterou v roce 1948 ustanovila Světová zdravotnická organizace a zní: „*zdraví není jen absence nemoci či poruchy, ale je to komplexní stav tělesné, duševní i sociální pohody (well-being)*“ (Heřmanová 2012, s. 32). Světová zdravotnická organizace definuje kvalitu života taktéž jako: „*jedincovu percepci jeho pozice v životě v kontextu své kultury a hodnotového systému a ve vztahu k jeho cílům, očekáváním, normám a obavám. Jedná se o velice široký koncept, multifaktoriálně ovlivněný jedincovým fyzickým zdravím, psychickým stavem, osobním vyznáním, sociálními vztahy a vztahem ke klíčovým oblastem jeho životního prostředí*“ (WHOQOL, 1997).

2.2.2 Subjektivní model kvality života Centra pro podporu zdraví Univerzity Toronto

BEING (BÝT) - Osobní charakteristika individua	
Fyzické bytí	Fyzické zdraví, osobní hygiena, výživa, cvičení, odívání, obecný vzhled
Psychologické bytí	Psychologické zdraví, vnímání, sebeúcta, vědomí sama sebe, sebeovládání
Spirituální bytí	Osobní hodnoty a standardy chování, víra
BELONGING (PATŘIT NĚKAM) - Spojení s jedinečným prostředím	
Fyzické napojení	domov, práce/škola, sousedství, komunita
Sociální napojení	Rodina, přátelé, spolupracovníci, sousedé a komunita = užší napojení
Komunitní napojení	Adekvátní příjem, zdravotní a sociální služby, pracovní příležitosti, vzdělávací a rekreační programy, komunitní události a aktivity
BECOMING (REALIZOVAT SE) – Dosahování osobních cílů; naděje a aspirace	
Praktická realizace	Domácí aktivity, placená práce, školní nebo dobrovolné aktivity, péče o zdraví, sociální potřeby
Volnočasová realizace	Aktivity podporující relaxaci a redukci stresu
Růstová realizace	Aktivity podporující zachování nebo zlepšení znalostí a dovedností, adaptace na změny

Zdroj: The Quality of Life Model, University of Toronto

2.2.3 Dvě dimenze kvality života

Můj výzkum zkoumá kvalitu života na bázi dvou dimenzí. Na základě **objektivních** podmínek, které jsou respondentem **subjektivně** prožívány a interpretovány.

2.2.3.1 Objektivní kvalita života

Dle Vaďurové a Mühlpachra se jedná o souhrn sociálních, ekonomických, environmentálních a zdravotních podmínek, jenž ovlivňují život jedince. Do objektivních kvalit života řadí například fyzické zdraví, materiální blahobyť, ale také sociální status individua (Vaďurová, Mühlpachr 2005, s. 17).

Dle Heřmanové se pro objektivní kvalitu života bere v potaz dosažená životní úroveň či jakkoliv měřitelné životní podmínky určitého obyvatelstva či jednotlivce. Do životních podmínek bychom mohli zahrnout průměrnou měsíční mzdu, dostupnost služeb, bydlení či zdravotní péči, vzdělání, možnosti uplatnění na trhu práce, dopravní dostupnost nebo kvalitu životního prostředí, apod. (Heřmanová 2012, s. 47).

2.2.3.2 Subjektivní kvalita života

Dle Vymětal se „subjektivní kvalita života týká jedincova vnímání svého postavení ve společnosti v kontextu jeho kultury a hodnotového systému. Výsledná spokojenost je závislá na jeho osobních cílech, očekáváních a zájmech“

(Vymětal 2001, s. 198 - 199 cit. dle: Vaďurová, Mühlpachr 2005, s. 17).

Dle Heřmanové vychází subjektivní kvalita života z vnímání objektivní kvality života. Mezi nejvýznamnější faktory, jenž ovlivňují tento percepční proces patří například věk, od něhož se následně odvíjí životní zkušenosti. Subjektivní proces vnímání dále ovlivňuje úroveň vzdělání, typ profese, zdravý rozum, typ osobnosti, genderová specifika, sociální status či religiozita, apod. (Heřmanová 2012, s. 48).

2.2.4 Model dimenzí kvality života

Zdroj: VINOPAL, Jiří. Indikátor subjektivní kvality pracovního života, vlastní úprava.

2.2.5 Tři úrovně zkoumání

Pokud zkoumáme kvalitu života, většinou bádáme na třech úrovních. Na mikroregionální a lokální úrovni, na meziregionální úrovni a za třetí na úrovni makroregionálního zkoumání. Na jakých úrovních se v mém výzkumu pohybují, se objevuje v následující kapitole, kde stanovuji objektivní indikátory.

Na **mikroregionální a lokální úrovni** zkoumání lze provést objektivní i subjektivní analýzu kvality života včetně jejich vzájemné komparace. Na této úrovni lze zjišťovat pocity „*životní spokojenosti, štěstí, spokojenosti se zdravím a životními podmínkami obecně; ale také objektivně mapovat uspokojování jejich materiálních i nemateriálních potřeb...*“ Mikroregionální a lokální výzkumy bývají zpravidla reprezentativní a velice kvalitní. Taktéž dokáží popisovat významné rozdíly i na úrovni jednotlivců, sociálních skupin či vrstev. Metody sběru dat probíhají především na základě dotazníkového šetření nebo prostřednictvím rozhovorů (Heřmanová 2012, s. 66).

Mezoregionální úroveň zkoumání se snaží o definici kvality života u větších sociálních celků, tj. územních společenství nebo statistických skupin. Prostorová úroveň se týká okresů, krajů nebo regionů. Na této úrovni dochází ke snaze zobecnit subjektivní prožívání kvality života. Díky této skutečnosti nelze dospět na úroveň kvality života u konkrétních jedinců a taktéž nemůžeme tuto úroveň ztotožnit s určitou definicí kvality života, jako tomu bylo v případě mikroregionální a lokální úrovně zkoumání. Pokud bychom báдали po kvalitních studiích v této oblasti, jednalo by se především o výzkumy směřované k regionálním rozdílům v migračních preferencích. Rovněž lze zmínit výzkumy, které se zaměřují na hodnotové preference a preferované životní strategie (Heřmanová 2012, s. 67 – 68).

Makroregionální úroveň zkoumání kvality života operuje pouze s objektivními životními podmínkami, jakými mohou být: dosažený společenský pokrok, dosažený hospodářský a sociální rozvoj nebo úroveň přírodních a ekologických podmínek na daném území. Toto pojetí, byť je relativně zobecňující, se může stát nepřesným, zkreslujícím a obecně málo vypovídajícím charakterem. Pojetí kvality života lze často ztotožnit s již existujícími objektivními podmínkami života nebo jejími měřitelnými projevy na daném území. Na této úrovni nelze konstruovat výzkumy tak, aby došlo k plnému poznání a objasnění individuálního vnímání a hodnocení životních podmínek. Pokud bychom srovnali toto pojetí s mikroregionální a lokální úrovní zkoumání, jedná se o posun od subjektivního k objektivnímu (makroregionálnímu) zkoumání kvality života (Heřmanová 2012, s. 68 – 69).

2.2.6 Vlastní definice kvality života

Na základě zacílení mého empirického výzkumu byla stanovena vlastní definice kvality života: *„Jedná se o souhrn sociálních, ekonomických a environmentálních podmínek, které jsou následně vnímány a interpretovány jednotlivci na základě sociálního statusu, kulturního prostředí, pohlaví, věku, vzdělání a rodinného stavu.“*

Definice vychází z určitých teoretických definic autorů (Vaňurová a Mühlpachr nebo Heřmanová), ale především je stanovena na základě dílčích

částí (kapitol) mého výzkumu. To znamená, že „*souhrn sociálních, ekonomických a environmentálních podmínek*“ zastupuje kategorie objektivně zvolených indikátorů. „*Kulturní prostředí*“ je v mém výzkumu město Orlová a blízké okolí. Demografické proměnné: „*pohlaví, věk, vzdělání a rodinný stav*“ jsou součástí hypotéz v metodické části a navazují na hodnocení kvality života v empirické části práce.

3 OBJEKTIVNÍ INDIKÁTORY KVALITY ŽIVOTA V ORLOVÉ

Vlastní empirický výzkum bude realizován na mikroregionální úrovni zkoumání. V této části bude prostřednictvím dotazníkového šetření, zjišťováno subjektivní (jedincovo) prožívání nebo vnímání objektivních indikátorů, které byly rozděleny do tří skupin. Na sociální, ekonomické a environmentální. Každou skupinu reprezentuje řada objektivně měřitelných ukazatelů, které jsou doloženy již zpracovanými výzkumy nebo fakty. Indikátory byly stanoveny v souladu s cílem práce a především z renomovaných ukazatelů vládních úřadů. Výběr ukazatelů je dle subjektivního uvážení (díky zkušenostnímu přehledu fungování orlovské společnosti) vhodný pro oblast Orlové a přilehlého okolí. Mezuregionální úroveň poukáže na některé objektivní ukazatele (např. průměrný měsíční příjem v Moravskoslezském kraji), ale především bude využita na zvýraznění diferencí dat mikroregionální úrovně. Na poukázání rozdílnosti výsledných dat bude ojediněle použita i makroregionální úroveň. Níže uvedené tabulky jsou ponechány bez interpretace. Na uvedené indikátory odkazuje metodická a empirická část práce.

3.1 Sociální oblast

3.1.1 Zdravotní stav

Tabulka 10: Naděje na dožití ve *vybraných městech* za rok 2012.

Město	Naděje na dožití (v letech)	
	Ženy	Muži
Orlová	77,89	71,08
Karviná	78,53	70,63
Bohumín	77,71	71,16
Havířov	79,71	72,71

Zdroj: NEZ Orlová; Hodnocení Orlové 2012.

Tabulka 11: Počet zemřelých v *Orlové* dle příčin úmrtí za rok 2014.

Zemřelí	Z toho podle příčin smrti				
	Novotvary	Nemoci oběhové soustavy	Nemoci dýchací soustavy	Nemoci trávicí soustavy	Vnější příčiny
461	101	255	20	24	20

Zdroj: ČSÚ; Zemřelí - vybrané území: Orlová 2014.

3.1.2 Rodinný stav

Tabulka 12: Rodinný stav mužů a žen ve *SO ORP Orlová* za rok 2011.

	Dle rodinného stavu			
Muži celkem	Svobodní	Ženatí	Rozvedení	Ovdovělí
20 820	9 209	8 978	2060	554
Ženy celkem	Svobodné	Vdané	Rozvedené	Ovdovělé
22 200	7 726	9 025	2 627	2 804

Zdroj: ČSÚ; Obyvatelstvo podle rodinného stavu: Orlová 2011.

Tabulka 13: Rodinný stav mužů a žen v *MS kraji* za rok 2011.

	Dle rodinného stavu			
Ženy celkem	Svobodné	Vdané	Rozvedené	Ovdovělé
619 345	215 562	252 909	72 346	77 963
Muži celkem	Svobodní	Ženatí	Rozvedení	Ovdovělí
586 489	261 717	253 422	55 435	14 964

Zdroj: ČSÚ; Obyvatelstvo podle rodinného stavu: Moravskoslezský kraj 2011.

3.1.3 Bezpečnost ve městě

Tabulka 14: Kriminalita *Orlové* v letech 2000 – 2005.

Zjištěné trestné činy					Objasněné trestné činy
Celkem	Z toho			Na 1000 faktických obyvatel	
	Násilné a mravnostní	Majetkové	Hospodářské		
1 588	205	989	156	35.1	756
Podíl pachatelů		Celková hmotná škoda na 1 trestný čin (Kč)			
Recidivisté	Děti a mládež				
28.6	9.7	23 628			

Zdroj: ČSÚ; Orlová: 2.4.5.1 Kriminalita podle správních obvodů ORP v letech 2000 – 2005.

Tabulka 15: Kriminalita v *Moravskoslezském kraji* v letech 2000 – 2005.

Zjištěné trestné činy					Objasněné trestné činy
Celkem	Z toho			Na 1000 faktických obyvatel	
	Násilné a mravnostní	Majetkové	Hospodářské		
37 188	3 953	23 263	4 349	29.0	
Podíl pachatelů		Celková hmotná škoda na 1 trestný čin (Kč)			
Recidivisté	Děti a mládež				
26.9	7.7	135 783			

Zdroj: ČSÚ; Moravskoslezský kraj: 2.4.5.1 Kriminalita podle správních obvodů ORP v letech 2000 – 2005.

3.1.4 Vzdělání

Tabulka 16: Nejvyšší ukončené vzdělání občanů *Orlové* dle SLDB 2011.

Základní a neukonč.	Podíl (%)	SŠ- vyučen	Podíl (%)	SŠ – úpl., VOŠ	Podíl (%)	VŠ	Podíl (%)	Bez vzděl.	Podíl (%)
8265	22,6	14289	39,08	10609	29,01	3156	8,63	249	0,68

Zdroj: Socioekonomický atlas Moravskoslezského kraje 2012.

Tabulka 17: Nejvyšší ukončené vzdělání občanů *MS kraje* dle SLDB 2011.

Základní a neukon.	Podíl (%)	SŠ- vyučen	Podíl (%)	SŠ – úpl., VOŠ	Podíl (%)	VŠ	Podíl (%)	Bez vzděl.	Podíl (%)
203 662	20,21	366 663	36,39	310025	30,77	120668	11,98	6536	0,65

Zdroj: Socioekonomický atlas Moravskoslezského kraje 2012.

3.1.5 Chudoba

Tabulka 18: Vybrané dávky pomoci v hmotné nouzi 2014 dle *okresů*.

Město	Dávky státní sociální podpory (v tis.)	Z toho		
		Přídavek na dítě	Příspěvek na bydlení	Rodičovský příspěvek
Karviná	445,6	187	183,5	74,6
Ostrava- Město	519,3	226,8	191,9	100,1
Frýdek- Místek	238,4	115,3	57,8	65
Opava	209,8	102,6	53,8	53,3

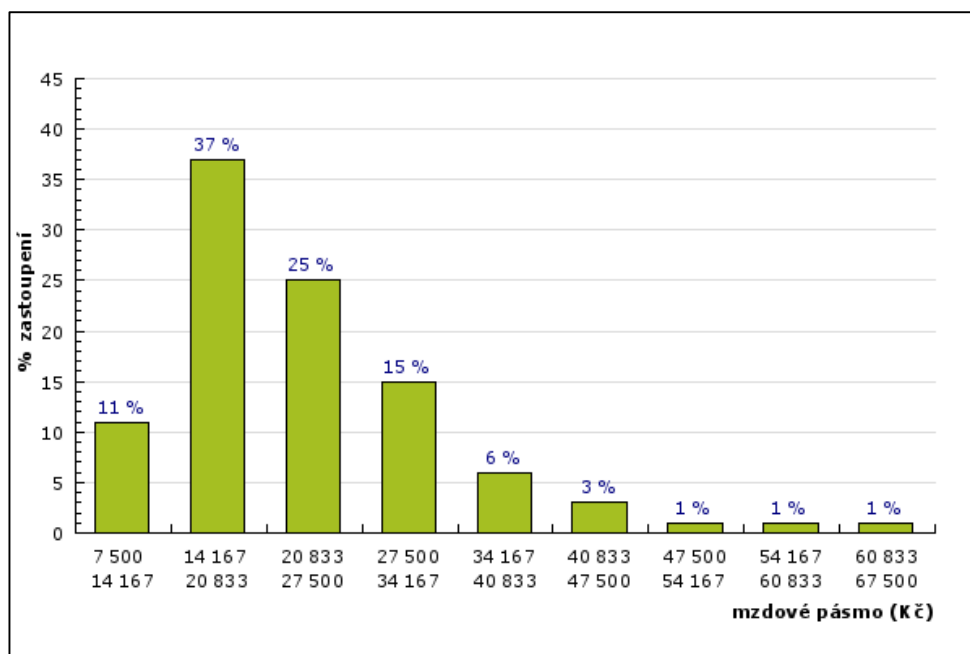
Zdroj: ČSÚ; Statistická ročenka Moravskoslezského kraje 2015: 22. Sociální zabezpečení.

Tabulka 19: Vybrané dávky pomoci v hmotné nouzi 2014 dle vybraných krajů.

	Dávky pomoci v hmotné nouzi celkem (v tis.)	V tom dávky	
		Příspěvek na živobytí	Doplatek na bydlení
Moravskoslezský	624	393	220
Olomoucký	252	164	76
Jihomoravský	250	173	69
Karlovarský	122	83	36
Hl. m. Praha	157	108	46
Jihočeský	129	88	38

Zdroj: ČSÚ; Statistická ročenka Moravskoslezského kraje 2015: 22. Sociální zabezpečení.

Graf 3: Počet lidí s menší než průměrnou hrubou měsíční mzdou
v Moravskoslezském kraji za rok 2015.

Zdroj: Platy; Kolik lidí má menší výdělek jako je průměrná mzda?

3.2 Ekonomická oblast

3.2.1 Míra nezaměstnanosti

Tabulka 20: Nezaměstnanost v *Orlové* k 31. 12. 2015.

Podíl nezaměstnaných osob		
Ženy	Muži	Celkem
10,88	11,56	11,22

Zdroj: ČSÚ; Podíl nezaměstnaných osob: Orlová, 2015.

Tabulka 21: Nezaměstnanost v *Moravskoslezském kraji* k 31. 12. 2015.

Podíl nezaměstnaných osob		
Ženy	Muži	Celkem
8,37	8,74	8,56

Zdroj: ČSÚ; Podíl nezaměstnaných osob: Moravskoslezský kraj, 2015.

3.2.2 Doprava do práce

Tabulka 22: Vyjíždějící do zaměstnání a škol za rok 2011: *Orlová*.

Vyjíždějící celkem			7 788
v tom	vyjíždějící do zam.		5 767
	v tom	v rámci obce	1 341
		do jiné obce	2 489
		do jiného okresu	1 661
		do jiného kraje	180
		do zahraničí	96
	vyjíždějící do škol		2 021
	v tom	v rámci obce	937
		mimo obec	1 084

Zdroj: SLDB 2011; Orlová: 9. Vyjíždějící do zaměstnání a škol.

Tabulka 23: Vyjíždějící do zaměstnání a škol dle dopravních prostředků za rok 2011.

	Celkem	Autobus	Vlak	MHD	Automobil	Motocykl	Kolo
Moravsko-slezský kraj	170 615	32 706	10 858	13 117	71 903	191	1 930
Karviná	43 544	8 948	2 143	2 941	19 167	32	358

Zdroj: SLDB 2011; Vyjíždějící do zaměstnání a školy podle dopravních prostředků a podle kraje a okresu vyjížděky.

3.2.3 Příjmy

Tabulka 24: Průměrná měsíční mzda v *Moravskoslezském kraji* za rok 2014.

Podnikatelská sféra	Nepodnikatelská sféra
22 023 Kč/měsíc	24 863 Kč/měsíc

Zdroj: MPSV; Regionální statistika ceny práce: Moravskoslezský kraj.

Tabulka 25: Příjmy obyvatel ve srovnání s *okolními městy* za rok 2012.

Město	Příjmy obyvatel	
	Zámečník	Účetní
Orlová	14 500 Kč	14 286 Kč
Karviná	12 333 Kč	14 833 Kč
Bohumín	14 820 Kč	15 500 Kč
Havířov	13 784 Kč	13 750 Kč

Zdroj: NEZ Orlová; Hodnocení Orlové 2012.

3.2.4 Materiální blahobyt

Následující tabulky popisují vybavenost domácností předměty dlouhodobé potřeby. Data pocházejí z roku 2001, jelikož se výzkum v roce 2011 se stejným zaměřením nekonal.

Tabulka 26: Technické vybavení bytů v *Orlové* za rok 2001.

Obydlené byty úhrnem		12 494
Byty podle vybavení	plyn v bytě	9331
	vodovod v bytě	12414
	vlastní splachovací záchod	12233
	vlastní koupelna, sprchový kout	12103
	ústřední topení	10662

Zdroj: Sčítání lidu, domů a bytů 2001: Orlová.

Tabulka 27: Vybavenost *orlovských* domácností automobily 2001.

Územní jednotka	Domácnosti vybavené automobily		Počet automobilů	Automobilů na 100 obyvatel
	Jedním	Dva a více		
ČR	44%	7%	2 372 370	23
okr. Karviná	38%	4%	51 172	19
celkem SO ORP	41%	5%	9 186	19
Dolní Lutyně	48%	8%	1 122	24
Doubrava	45%	6%	403	22
Orlová	39%	4%	6 171	18
Petrvald	43%	7%	1490	23

Zdroj: SLDB 2001; *Územně analytické podklady 2014*: Orlová.

Tabulka 28: Vybavenost *orlovských* domácností osobním počítačem a internetem za rok 2011.

	Domácností celkem	Vybavené osobním PC	V tom	
			S internetem	Bez internetu
MS kraj	480 158	271 589	254 834	16 755
Podíl v %	100 %	56,56%	53,07	3,49
Orlová	16 810	9 667	9 078	589
Podíl v %	100%	57,50%	54%	3,5%

Zdroj:

ČSÚ; Vybavení osobním počítačem: podle velikostních skupin obcí a krajů, 2011.

ČSÚ; Vybavenost osobním počítačem: SO ORP Orlová, 2011.

3.3 Environmentální oblast

3.3.1 Kvalita ovzduší

Tabulka 29: Stanice s nejvyššími hodnotami ročních průměrných koncentrací PM₁₀ a PM_{2,5}.

	Lokalita	Okres	Roční koncentrace
1.	Věřňovice	Karviná	48,0
2.	Zlín - Svit	Zlín	45,3
3.	Český Těšín	Karviná	43,4
4.	Ostrava – Radvanice	Ostrava - město	42,6
5.	Ostrava – Zábřeh	Ostrava - město	42,2
6.	Ostrava – Přívoz	Ostrava - město	42,1
7.	Karviná	Karviná	41,8
8.	Havířov	Karviná	41,6
9.	Šunychl	Karviná	41,3
10.	<i>Orlová</i>	<i>Karviná</i>	40,2

Zdroj: ČHMÚ; Stanice s nejvyššími hodnotami ročních průměrných koncentrací PM₁₀: Orlová, 2014.

Z tabulky 16 vyplývá, že se Orlová umístila v první desítce nejvíce znečištěných měst v ČR polétavým prachem (PM₁₀ a PM_{2,5}). První místo obsadila obec Věřňovice, která je od Orlové vzdálená necelých deset kilometrů.

3.3.2 Kvalita vody

Tabulka 30: Tvrdost pitné vody ve *vybraných městech*.

	Orlová (2013)	Ostrava (2013)	Praha (2015)
Tvrdost v <i>mmol/l</i>	0.5 – 0.7	0.69 – 2.84	1.05 – 2.33

Zdroj:

EuroClean; Tvrdost vody Orlová, 2013.

EuroClean; Tvrdost vody Ostrava, 2013.

PVK; Průměrná tvrdost pitné vody na území hlavního města Prahy, 2015.

4 METODIKA

4.1 Cíl výzkumu

Úkolem empirické části je zjistit, jak občané Orlové subjektivně hodnotí objektivně zvolené indikátory kvality života (které byly zakomponovány do dotazníkových otázek) a do jaké míry jsou s indikátory, tedy se svou vlastní úrovní kvality života spokojeni či nespokojeni. V dílčích částech toto znamená, že hodnocení kvality života je zaměřeno na pohlaví, věk, vzdělání a rodinný stav. Vyplynutím celého výzkumu bude závěr, zda je kvalita života v Orlové špatná či nikoliv.

4.2 Charakteristika zkoumaného vzorku

Respondenti nebyli vybráni náhodně. Vzorek respondentů je dotazován v panelovém domě na ulici Polní, s č. p. 965, který je i mým bydlištěm. Důvod takového výběru spočívá v domněnce podobného demografického rozložení jako má i zbytek Orlové. Tzn., že jsou zde zastoupeny veškeré věkové skupiny, z čehož možná vyplývá, že věková struktura obyvatel panelového domu může odpovídat věkové struktuře obyvatel města Orlové. Pohlaví, vzdělání, věk či rodinný stav má zásadní vliv na to, jakou spokojenost a důležitost respondenti přiřknou určitému okruhu témat. Např. starší občané budou více spokojeni s kvalitou sociálních služeb, než občané mladšího věku. Možnost pracovního uplatnění bude pro důchodce absolutně nedůležitá, kdežto u mladší populace, řekněme do 30 let, bude tato oblast absolutně důležitou.

4.3 Hypotézy

- **Hypotéza H1:** „Kvalita života v Orlové je špatná.“
- **Hypotéza H2:** „Hodnocení kvality života závisí na pohlaví.“
- **Hypotéza H3:** „S přibývajícím věkem se spokojenost s kvalitou života snižuje.“
- **Hypotéza H4:** „Hodnocení kvality života závisí na vzdělání.“
- **Hypotéza H5:** „Hodnocení kvality života závisí na rodinném stavu.“

4.3.1 Zdůvodnění výběru hypotéz

Každá hypotéza bude nyní zdůvodněna. Argumenty využívají teoretickou část práce, a to konkrétně třetí kapitolu. Dvě hypotézy byly stanoveny na základě empirie.

Hypotéza H1³: Hlavní hypotéza byla stanovena na základě prostudování výzkumu padesáti největších měst v České republice, který se zaměřil na kvalitu života a ekonomickou kondici. Například v tabulce, která se věnuje míře nezaměstnanosti, se Orlová nachází na 46. pozici z vybraných 50 měst. Dále v tabulce, která zkoumá počet ekonomicky aktivních subjektů, zaujímá Orlová dokonce poslední příčku. V počtu dlouhodobě nezaměstnaných se Orlová umístila na 48. pozici. Tento výzkum bude použit pro podporu mých argumentů v empirické části práce.

Hypotéza H2: V této hypotéze vycházím z dogmatu, že mezi muži a ženami existují významné psychologické rozdíly. Například pro ženy je typická citlivost a předtucha. Pro muže naopak dominance a emocionální stabilita. Není třeba vyzdvihovat další rozdílnosti, neboť každý jistě ví, že ženy a muži jsou od přírody odlišní. Z toho vyplývá, že hodnocení kvality života bude mezi muži a ženami rozdílné. Například ženy na základě své citlivosti pociťují na veřejných prostranstvích větší míru ohrožení oproti mužům.

Hypotéza H3: Tato hypotéza nemá pevné teoretické ukotvení v mé práci, spíše vychází z empirických zkušeností z terénu. S přibývajícím věkem se poznávání žitého světa prohlubuje, zkušenosti přibývají a lidé si čím dál tím více uvědomují nedostatky, které před tím nevnímali. Poznávají kontext každodennosti a na základě těchto skutečností slýchávám, že je život špatný a není to, co býval. Z teoretické části lze použít indikátor „zdraví“, neboť čím starší je jedinec, tím se zhoršuje jeho úroveň zdraví, a to má za následek zhoršení celkové kvality života daného jedince.

Hypotéza H4: Čtvrtá hypotéza čerpá z indikátoru „vzdělání“, který popisuje vzdělanostní rozvrstvení orlovské společnosti. Z tabulky si lze povšimnout, že nejmenší zastoupení zaujímají lidé s „VŠ vzděláním“ a

³ *Výsledky odborné studie: Padesát největších měst ČR*

největší podíl je naopak zastoupen u „SŠ – vyučen“. Dále, v tabulce „chudoba“ je zmíněno, že Karviná i Moravskoslezský kraj mají nejvíce evidovaných sociálních dávek v České republice. Míra nezaměstnanosti je rovněž vysoká (zmíněno v H1). Po promyšlení těchto faktů byla stanovena tato hypotéza, neboť se domnívám, že za následkem těchto aspektů stojí nedostatečné vzdělání jedinců, a proto čím vyšší má člověk vzdělání, tím lepší je jeho umístění v sociálním žebříčku. Různá úroveň vzdělání má za následek, že jedinci vyznávají odlišné hodnoty běžného života, a proto i hodnocení kvality života bude rozdílné.

Hypotéza H5: Zde vycházím z indikátoru „rodinný stav“, kde si lze povšimnout, že mužů je více svobodných a méně ženatých. U žen je tomu přesně naopak, je jich méně svobodných a více vdaných. Například, pokud jedinci setrvávají ve vzájemném partnerském vztahu, navzájem se doplňují na základě sdílených hodnot a názorů, které poté vytváří jedincovy interpretace okolního světa. U svobodných jedinců dochází k individualizaci a tudíž i k odlišným formám názorů. Z tohoto důvodu sehrává rodinný stav jedince významnou roli při hodnocení subjektivní kvality života.

4.3.2 Operacionalizace hypotéz

Jelikož je operacionalizace závislá na hypotéze a výzkumný nástroj (v mém případě dotazník) je závislý na operacionalizaci, je proto nezbytné správně operacionalizovat výše zmíněné hypotézy.

Hypotéza H1: „*Kvalita života v Orlové je špatná.*“ Kvalita života byla operacionalizována již zmíněnými objektivními indikátory, které byly rozděleny do tří oblastí. Sociální, ekonomické a environmentální. Tyto objektivní indikátory jsou ověřovány pomocí dotazníku (příloha č. 2 - dotazník pro empirický výzkum) a otázky, které byly stanoveny především na základě objektivních indikátorů, jsou následně subjektivně hodnoceny vybranými respondenty.

Hypotéza H2: „*Hodnocení kvality života závisí na pohlaví.*“ V této hypotéze lze hodnocení kvality života operacionalizovat na

spokojenost a důležitost, která je zjišťována ve výzkumném dotazníku.

Škála **spokojenosti** je následující:

1 = velmi spokojen/a, 2 = spokojen/a, 3 = spíše spokojen/a

4 = spíše nespokojen/a, 5 = nespokojen/a, 6 = velmi nespokojen/a

Důležitost má rovněž šestistupňovou škálu:

1 = velmi důležité, 2 = důležité, 3 = spíše důležité

4 = spíše nedůležité, 5 = nedůležité, 6 = absolutně nedůležité

Hypotéza H3: „*S přibývajícím věkem se spokojenost s kvalitou života snižuje.*“ Věkové rozvrstvení nebylo až do výzkumu známo, jelikož záleželo na počtu dotázaných respondentů a jejich konkrétním věku. Až poté jsem stanovil věkovou stupnici. Tato hypotéza zahrnuje celkovou (ženy oproti mužům podle četnosti odpovědí), ale i dílčí komparaci. Např. ženy ve věkovém rozmezí 16 – 25 let mohou být s kvalitou života nespokojené, ale ženy v rozmezí 36 – 45 let naopak spokojené jsou. Stejně tak u mužů. Některé věkové skupiny budou mít zastoupení odpovědí se spokojeností/nespokojeností vyšší/nížší, a proto bude účelnější popsání i jednotlivých odpovědí u zmíněných věkových skupin.

Hypotéza H4: „*Hodnocení kvality života závisí na vzdělání.*“ Vzdělání je zjišťováno pomocí výběru z těchto možností:

„Základní neukončené“, „Základní“, „SŠ - vyučen/a“,

„SŠ - úplné s maturitou“ a „Vysokoškolské“.

Hypotéza H5: „*Hodnocení kvality života závisí na rodinném stavu.*“

Pro spokojenost/nespokojenost s úrovní osobního života záleží, v jakém rodinném stavu se jedinec nachází. Zda je „Svobodný/a“,

„Ženatý/Vdaná“, „Rozvedený/á“ nebo „Ovdovělý/á“.

4.4 Výzkumná metoda

Jako výzkumnou kvantitativní metodu jsem vybral techniku dotazování. Jejím nástrojem se stal standardizovaný dotazník, který je následně realizován dotazníkovým šetřením. Dotazník je strukturovaný, s uzavřenými, ale taktéž polootevřenými otázkami.

Model „**důležitost – spokojenost**“ byl vybrán jako dotazníková metoda, která je přesnější, jelikož dotazování spokojenosti na určitá témata je nedostatečné. Je nezbytné doplnit, jak důležitá je daná oblast pro respondenta. Tento model se navzájem doplňuje, jelikož využívá srovnání těchto dvou úrovní u různých měřených ukazatelů (např. u možnosti pracovního uplatnění – Tabulka 31)

4.4.1 Konstrukce dotazníku

Dotazník byl konstruován na základě objektivně měřitelných indikátorů, které jsou součástí třetí kapitoly. Jednotlivé otázky byly stanoveny na základě těchto vybraných ukazatelů.

Pro oblast „**vzdělání**“ byla stanovena otázka č. 3.

Pro „**rodinný stav**“ byla stanovena otázka č. 4.

„**Míra nezaměstnanosti**“ je měřena otázkou č. 5. a 6., přičemž šestá otázka se zaměřuje na spokojenost s pátou otázkou, která dotazuje respondentovo profesní postavení.

Soubor otázek 7. a. a 7. b tvoří souhrn sociálních, ekonomických a environmentálních podmínek. V části „a“ respondenti hodnotí spokojenost a v části „b“ se hodnotí důležitost se stejnými okruhy témat.

„**Kvalita vody**“ je součástí témat v otázce č. 7. a a 7. b.

„**Doprava do práce**“ je tázána otázkami 8. až 13. Osmá otázka je filtrační. Po nich následují otázky dotazující četnost a místo dojíždění, počet ujetých kilometrů na cestě do práce/školy, nejčtenější dopravní prostředek a taktéž spokojenost s dopravní dostupností.

„**Příjmy**“ zahrnují otázky s čísly 14., 15. a 16. Přičemž číslo 15. hodnotí spokojenost a 16. naopak důležitost.

„**Zdravotní stav**“ je zastoupen otázkou s číslem 17. a táže se na respondentovu spokojenost.

„**Bezpečnost ve městě**“ měří otázky s čísly 18. a 19. Tyto otázky se zaměřují na pocit bezpečí, a to konkrétně na veřejných prostranstvích. Pokud se někdo cítí na těchto místech ohrožen, je přidána filtrační, polootevřená otázka, do které respondent vyplní důvod jeho obav.

„**Materiální blahobyť**“ je měřen otázkami 20. a 21. Otázky zjišťují vybavenost domácností elektronickými zařízeními, internetem a automobily.

„**Kvalita ovzduší**“ je dotazována ve 22. otázce a dotazuje respondenta ohledně její spokojenosti.

Otázky s čísly 23. a 24 nejsou zahrnuty v objektivních indikátorech, jelikož se jedná o otázky, které zjišťují čistě subjektivní názor týkající se úrovně osobního života.

Otázka 25. je vytvořena souhrnem všech objektivně měřitelných indikátorů. Tzn., že otázka zahrnuje oblast sociální, ekonomickou a environmentální. Pro respondentovo pochopení „kvality života“, byla k této otázce přidána poznámka.

Příklad: *Výběr z otázky č. 7 a a 7. b*

Jak jste spokojen/a s možnostmi pracovního uplatnění v Orlové?
Do jaké míry je pro Vás důležitá možnost pracovního uplatnění v Orlové?

Tabulka 31: Spokojenost x důležitost.

Spokojenost						Důležitost					
Spokojen/a			Nespokojen/a			Důležité			Nedůležité		
1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6

Zdroj: autor

Spokojenost s možnostmi pracovního uplatnění je hodnocena na škále od 1 do 6. Důležitost znamená, zdali se možnost pracovního uplatnění podílí na výsledné kvalitě respondentova života či nikoliv. Škála jednotlivých čísel u spokojenosti a důležitosti je vysvětlena v hypotéze „H2“.

Dotazník obsahuje různé možnosti odpovědí. Velký počet z nich obsahuje Likertovu škálu, která reprezentuje míru spokojenosti či nespokojenosti (souhlasu/nesouhlasu) s daným tématem. Prvních pět otázek je identifikačních, které dotazují respondentovo pohlaví, věk, vzdělání, rodinný stav a profesní postavení.

4.5 Předvýzkum

V této subkapitole byla pomocí vybraných respondentů ověřována srozumitelnost a validita dotazníkových otázek, které byly doplněné o jejich cenné komentáře. Podobu dotazníku pro předvýzkum naleznete v příloze č. 1 – dotazník pro předvýzkum. Bylo dotázáno celkem 10 respondentů. Dotazování probíhalo pomocí rozhovorů. Respondentovi byl předložen dotazník, který si přečetl, a poté okomentoval otázky, které byly nějakým způsobem nesprávné nebo nesrozumitelné.

Pět respondentů má úplné středoškolské vzdělání. Dva respondenti studují vysokou školu a tři zbylí respondenti mají ukončené vysokoškolské vzdělání. Pro předvýzkum bylo vybráno pět mužů a pět žen s věkovým rozložením od 21 do 61 let. Tito respondenti nebyli zahrnuti do výzkumu.

Respondent 1: Muž, SŠ s maturitou.

- „U kapitoly „6. a“ a „6. b“ chybí odpověď „nevím“.
- „U kapitoly „6. b“ upravit tučný popis následovně: Jak hodnotíte důležitost níže uvedených témat pro **Vaši** kvalitu života?“
- „U 20. otázky upravit „nezáleží mi na tom“ na „ne, nezáleží mi na tom“.

Respondent 2: Žena, SŠ s maturitou.

- Bez připomínek. Otázky byly srozumitelné.

Respondent 3: Muž, SŠ s maturitou.

- Bez připomínek. Otázky byly srozumitelné.

Respondent 4: Muž, VŠ vzdělání.

- U otázky č. 2 bylo doporučeno širší věkové rozvrstvení: Do 15 let, 15 – 20 let, 20 – 40 let, 40 – 65 let, 65 let a více.
- U otázky č. 3 odstranit možnost „bez vzdělání“.
- U otázky č. 5 upravit na „Jaké je Vaše **profesní** postavení“, místo ekonomického postavení.
- U otázky č. „6. a“ a „6. b“ nahradit slovo „škála“ slovem „stupnice“.
- U otázky č. „6. a“ a „6. b“ přidat možnost „nemohu posoudit/nevím“ = koresponduje s prvním respondentem.

- U otázky č. 9 upravit na „který dopravní prostředek využíváte nejčastěji“.
- U otázky č. 10 doplnit „**hrubý** osobní příjem“.
- Otázku č. 12 přeformulovat na „Cítíte se ve městě bezpečně?“
- U otázky č. 17 přidat možnost „Není finanční motivace, poplatky za odpady je pořád stejný“.

Respondent 5: Žena, SŠ s maturitou

- Bez připomínek. Otázky byly srozumitelné.

Respondent 6: Žena, VŠ vzdělání

- U otázky č. „6. a“ a „6. b“ by neměla být možnost „nemohu posoudit/nevím“ označena škálou 7, jelikož je mimo hodnocení spokojenosti a důležitosti a je nerelevantní vůči zmíněné škále. Měla by být označena číslem/stupněm 0.
- Stylistické poznámky k úpravě textu.

Respondent 7: Muž, student VŠ

- U otázky č. 5 specifikovat „Podnikatel/ka“ na „OSVČ“.
- U otázky č. 5 přidat možnost „nezaměstnaný“.
- U otázky č. „6. a“ a „6. b“ odstranit „kvalitu kohoutkové vody“.
- U otázky č. 7 změnit formulaci v závorce na osobní přístup.
- U otázky č. 16 specifikovat „odpad“. Například na sklo, papír a plasty.

Respondent 8: Žena, studentka VŠ

- Bez připomínek. Otázky byly srozumitelné.

Respondent 9: Muž, VŠ vzdělání

- U otázky č. „6. a“ odstranit větu: „*Absolutní spokojenost značí číslo 1. Absolutní nespokojenost zaškrtněte u čísla 6. Pokud nevíte nebo si nejste jist/a, zakroužkujte číslo 0*“ – pro respondenta působí zmateně. Škála je uvedena níže.
- U otázky č. „6. b“ odstranit větu: „*Hodnocení proveďte podle postupu uvedeného v předchozí otázce 6. a*“.
- U otázky č. 11 specifikovat „*zdraví*“ na „*zdravotní stav*“.
- U otázky č. 14 – „Televizor“, přidat možnost „žádný“.

- Otázku č. 19 přeformulovat na „*Jak jste spokojen/a s úrovní každodenního osobního života ve městě Orlová?*“ – otázka byla málo srozumitelná.

Respondent 10: Žena, SŠ s maturitou

- Stylistické poznámky k úpravě textu.

Po těchto připomínkách byl dotazník upraven a jeho finální podobu naleznete v příloze č. 2 – dotazník pro empirický výzkum. Nejvíce mi svými komentáři přispěl respondent s číslem 4 a respondenti s čísly 6, 7 a 9. Po předělání dotazníku na základě většiny vyvýšených připomínek, jsem rovněž upravil úvodní slovo k respondentům a změnil logické a stylistické formulace některých otázek. Např. u otázky č. 5 „*Jaké je Vaše profesní postavení?*“, byla po přidání možnosti „nezaměstnaný/á“, dodána filtrační poznámka: „*V případě zvolení možnosti „Důchodce“ a „Nezaměstnaný/á“, neodpovídejte, prosím, na otázku č. 6 a otázky 8. až 13.*“

5 EMPIRICKÝ VÝZKUM

5.1 Získání dat

Veškerá získaná data pocházejí od 107 respondentů. Návratnost dotazníků byla 100%. Dotazníky byly postupně předávány nájemníkům na patrech a záhy byly vybírány zpět. Dvanáct respondentů bylo z analýzy odstraněno, jelikož vyplnili dotazník neúplně, a díky této skutečnosti by došlo ke zkreslení výsledných analýz. To znamená, že 95 je celkový počet respondentů, kteří byli do statistické analýzy zahrnuti.

Ke statistickému zpracování dat byl použit program STATISTICA 12 a výsledné tabulky a grafy byly zpracovány nebo upraveny pomocí programu Microsoft Word.

5.2 Vyhodnocení a interpretace zkoumaného vzorku

5.2.1 Reprezentativnost vzorku

5.2.1.1 Reprezentativnost vzorku podle pohlaví

Tabulka 32: Reprezentativnost vzorku podle pohlaví.

Orlová (31. 12. 2014)			Vzorek (7. 3. 2016)		
	<i>Absolutní četnost</i>	<i>Procenta</i>		<i>Absolutní četnost</i>	<i>Procenta</i>
Muži	15 143	49,26%	Muži	44	46,32%
Ženy	15 597	50,74%	Ženy	51	53,68%
Celkem	30 740	100%	Celkem	95	100%

Zdroj: Ročenka města Orlové 2014, Město Orlová, vlastní výpočty.

Z hlediska pohlaví se jeví vzorek jako reprezentativní. Procentuální zastoupení u mužů a žen téměř dokonale kopíruje zastoupení mužů a žen v celé orlovské populaci. Procentuální rozdíl činí po zaokrouhlení necelá tři procenta u obou pohlaví.

5.2.1.2 Reprezentativnost vzorku podle věku

Tabulka 33: Reprezentativnost vzorku podle věku.

Orlová (31. 12. 2014)			Vzorek (7. 3. 2016)		
	<i>Absolutní četnost</i>	<i>Procenta</i>		<i>Absolutní četnost</i>	<i>Procenta</i>
16 – 25	4 264	13,88%	16 – 25	19	20%
27 – 35	5 297	17,23%	27 – 35	15	15,79%
36 – 45	6 097	19,83%	36 – 45	26	27,37%
46 – 55	5 611	18,25%	46 – 55	13	13,68%
56 – 65	4 537	14,76%	56 – 65	12	12,63%
66 +	4 934	16,05%	66 +	10	10,53%
Celkem	30 740	100%	Celkem	95	100%

Zdroj: Ročenka města Orlové 2014, Město Orlová, vlastní výpočty.

Z hlediska věku se jeví vzorek jako ne příliš reprezentativní. Vzorek je dle mého názoru reprezentativní pouze v následujících věkových skupinách: „27 – 35“, kde rozdíl činí necelá dvě procenta. U věkové skupiny „56 – 65“, je rozdíl něco málo přes dvě procenta. Věková skupina „46 – 55“ má ve srovnání s orlovskou populací téměř pětiprocentní rozdíl.

5.2.1.3 Reprezentativnost vzorku podle vzdělání

Tabulka 34: Reprezentativnost vzorku podle vzdělání.

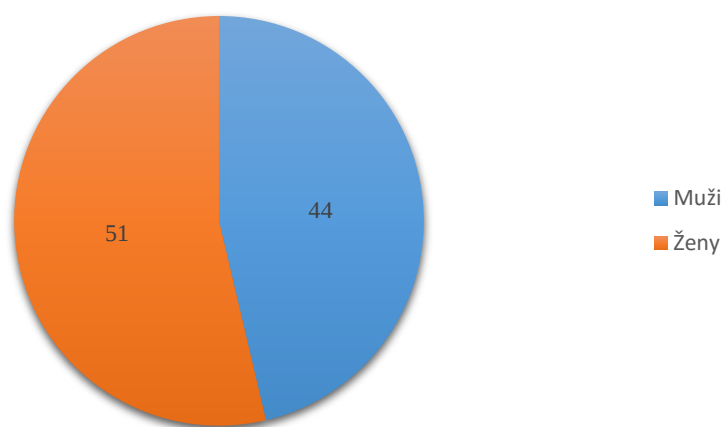
Základní a neukonč.	Podíl (%)	SŠ- vyučen	Podíl (%)	SŠ – úplné	Podíl (%)	VŠ	Podíl (%)
8265	23,28	14289	39,08	10609	29,01	3156	8,63
Základní a neukonč.	Podíl (%)	SŠ- vyučen	Podíl (%)	SŠ – úplné	Podíl (%)	VŠ	Podíl (%)
10	10,53	22	23,16	47	49,47	16	16,84

Zdroj: Socioekonomický atlas Moravskoslezského kraje 2012, vlastní úprava.

V této tabulce vidíme, že se můj vzorek oproti orlovské populaci nestřetává ani v jedné vzdělanostní úrovni.

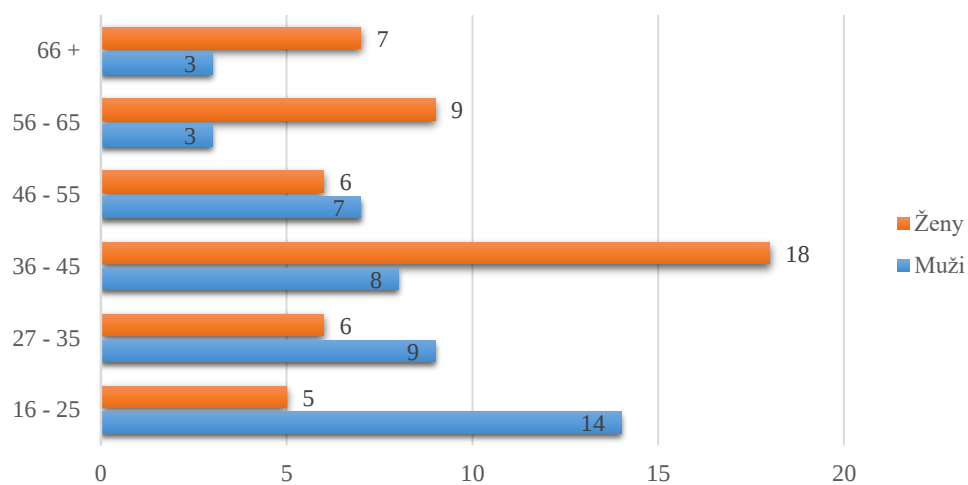
5.2.2 Třídění prvního stupně

Pohlaví

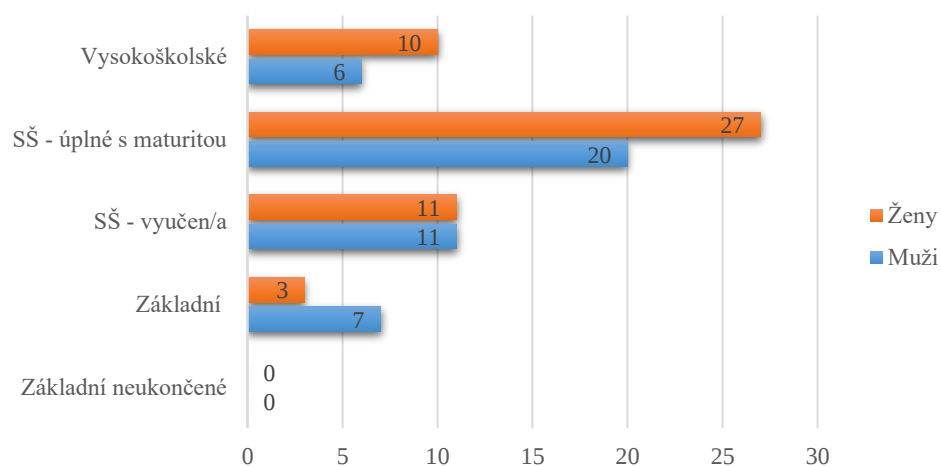
Graf 4. Pohlaví.

Věkové rozložení

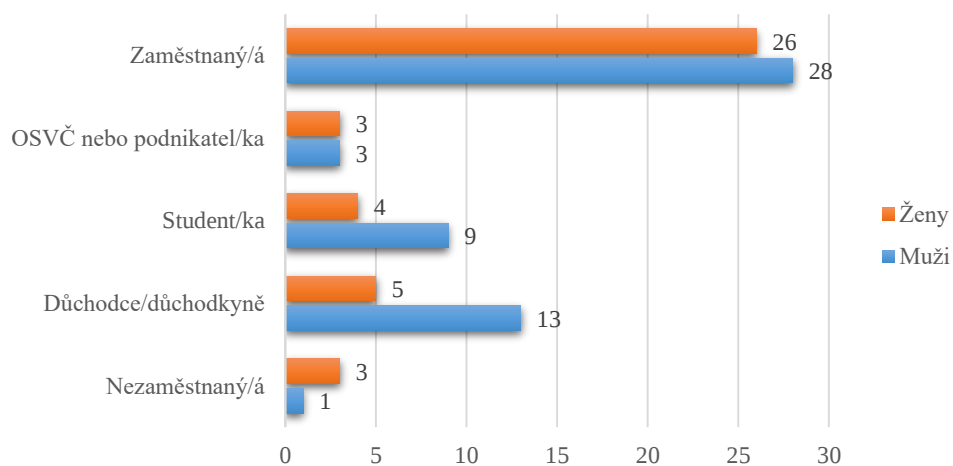
Graf 5. Věkové rozložení.

Vzdělání

Graf 6. Vzdělání.

Profesní postavení

Graf 7. Profesní postavení.

5.2.3 Třídění druhého stupně

Pro každou hypotézu jsem dle uvážení výběru zvolil pouze část z dotazníkových otázek, abych nastínil difference mezi zvolenými proměnnými (pohlaví, věk, vzdělání a rodinný stav) vůči dotazníkovým otázkám. Z důvodu rozsáhlosti standardizovaného dotazníku není možné komparovat každou proměnnou s celkovým souborem otázek. Do výzkumné interpretace byly zahrnuty pouze ty, které byly z hlediska významnosti pro výsledný závěr nebo četností odpovědí nejzajímavější. Pouze u otázek 7. a, které hodnotí spokojenost s vybranými tématy a 7. b, které hodnotí důležitost u stejných témat, byly vybrány pouze extrémy. To znamená, že u otázky 7. a jsem zvolil otázky, s kterými byli respondenti nejvíce a nejméně spokojeni. Normální rozložení jsem nezahrnoval. Veškerá dílčí témata, která jsou součástí otázky 7. b, byly pro většinu respondentů velmi až spíše důležité. Z tohoto důvodu jsem z těchto témat do hypotézy H5 mimo jiné zahrnul jen takové otázky, na které má dle mého názoru rodinný stav největší vliv.

Hypotéza H1: „Kvalita života v Orlové je špatná.“

Pro tuto hypotézu byl zvolen výběr následujících otázek jdoucích po sobě, tak, jak je vidíte v tabulkách. Pro přijetí či zamítnutí této hypotézy je nutně odkazováno na některé z tabulek, které se nacházejí v hypotézách H2 – H5.

1. *Dojížd'ka do zaměstnání nebo školy.*
2. *Počet uražených kilometrů oběma směry do zaměstnání nebo školy.*
3. *Spokojenost s kvalitou ovzduší ve městě a přilehlého okolí.*
4. *Názor respondentů na otázku, zda je celková kvalita života v Orlové horší oproti jiným městům v Moravskoslezském kraji.*

Tabulka 35: Dojížd'ka do zaměstnání nebo školy.

Kategorie	Tabulka četností: Otázka 8: Dojíždíte do zaměstnání nebo školy?			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel. četnost	Kumulativní rel. četnost
Ano, dojíždím	56	56	76,7123%	76,7123%
Ne, nedojíždím	17	73	23,2876%	100,0000%

V této tabulce vidíme, že **77%** respondentů odpovídajících na tuto otázku (mimo důchodců a nezaměstnaných), do práce či školy **dojíždí**. Jedná se o 56 dojíždějících a 17 nedojíždějících. Z tohoto lze vyvodit závěr, že pokud chtějí být občané zaměstnaní (studovat), musí vyjíždět mimo město Orlová ve více jak $\frac{3}{4}$ ze všech případů.

Tabulka 36: Počet uražených kilometrů oběma směry do zaměstnání nebo školy.

Kategorie	Tabulka četností: Kilometry (Interpretace výzkumu)			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel. četnost	Kumulativní rel. četnost
Do 10 km	10	10	17,85714	17,85714
15 - 20 km	4	14	7,14286	25,00000
21 - 30 km	15	29	26,78571	51,78571
31 - 40 km	8	37	14,28571	66,07143
45 - 60 km	14	51	25,00000	91,07143
60 km +	5	56	8,92857	100,00000

Z této tabulky je zřejmé, že nejčetnější vzdálenost, kterou lidé urazí do svého zaměstnání či školy, je vzdálenost mezi 21 – 30 km, která je zastoupena v 27%. Podobné procentuální zastoupení zaujímá kategorie 45 – 60 km s 25%, následována třetí nejčetnější vzdáleností „do 10 km“ se 17%. Nejčetněji zastoupené vzdálenosti odpovídají větším městům (Ostrava, Havířov, Karviná, Český Těšín, Třinec, atd.), ve kterých se dle zjištěných údajů pravděpodobně nachází lepší možnosti pracovního uplatnění či studia. Z výzkumu rovněž vyplynulo, že dojíždějící respondenti využívají ke své přepravě nejčastěji automobil, a to v 52% případů. Přibližně čtvrtina dojíždějících využívá k osobní přepravě autobus.

Tabulka 37: Spokojenost s kvalitou ovzduší ve městě a přilehlého okolí.

Kategorie	Tabulka četností: Ovzduší (Interpretace výzkumu)			
	Četnost	Kumulativní četnost	Rel. četnost	Kumulativní rel. četnost
Nespokojen/a	92	92	96,84211	96,84211
Spokojen/a	3	95	3,15789	100,00000

Tyto odpovědi zaujaly největší extrém, neboť 97% ze všech dotázaných respondentů odpovědělo, že jsou s kvalitou ovzduší nespokojeni. Pokud se poohlédneme zpět na tabulku 29., která se zaměřuje na nejvyšší hodnoty

ročních průměrných koncentrací PM₁₀ a PM_{2,5}, dokážeme tvrdit, že občané města mají oprávněný nárok být s kvalitou ovzduší nespokojeni.

Tabulka 38: Názor respondentů na otázku, zda je celková kvalita života v Orlové horší oproti jiným městům v Moravskoslezském kraji.

Statist.	Statist. : Vek(6) x Otazka25(4) (Interpretace výzkumu)		
	Chí-kvadr.	sv	p
Pearsonův chí-kv.	18,55697	df=15	p=,23452
M-V chí-kvadr.	21,42995	df=15	p=,12365
Fí	,4419689		
Kontingenční koeficient	,4042468		
Cramér. V	,2551709		

Kontingenční tabulka (Interpretace výzkumu)						
Tab. :						
	Vek	Otazka25 Ano, myslím si to	Otazka25 Ano, ale ne ve všem	Otazka25 Ne, nemyslím si to	Otazka25 Nezáleží mi na tom	Řádk. součty
Četnost	16-25	10	5	1	3	19
Sloupc. četn.		29%	11%	9%	50%	
Řádk. četn.		53%	26%	5%	16%	
Celková četn.		11%	5%	1%	3%	20%
Četnost	27-35	8	5	2	0	15
Sloupc. četn.		24%	11%	18%	0%	
Řádk. četn.		53%	33%	13%	0%	
Celková četn.		8%	5%	2%	0%	16%
Četnost	36-45	6	13	5	2	26
Sloupc. četn.		18%	30%	45%	33%	
Řádk. četn.		23%	50%	19%	8%	
Celková četn.		6%	14%	5%	2%	27%
Četnost	46-55	5	6	2	0	13
Sloupc. četn.		15%	14%	18%	0%	
Řádk. četn.		38%	46%	15%	0%	
Celková četn.		5%	6%	2%	0%	14%
Četnost	56-65	2	8	1	1	12
Sloupc. četn.		6%	18%	9%	17%	
Řádk. četn.		17%	67%	8%	8%	
Celková četn.		2%	8%	1%	1%	13%
Četnost	66+	3	7	0	0	10
Sloupc. četn.		9%	16%	0%	0%	
Řádk. četn.		30%	70%	0%	0%	
Celková četn.		3%	7%	0%	0%	11%
Četnost	Vš.skup.	34	44	11	6	95
Celková četn.		36%	46%	12%	6%	

Největší podíl z respondentů, kteří si myslí, že kvalita života v Orlové je ve srovnání s jinými městy horší, nalezneme mezi 16 a 35 rokem života. S přibývajícím věkem je absolutní souhlas víceméně proměnlivý. Pokud analyzujeme odpovědi, které již nezahrnují absolutní souhlas („Ano, myslím si to“), ale „Ano, ale ne ve všem“, dospějeme k závěru, že se od věkové

kategorie 36 – 45 let (50%) lineárně zvyšuje procento takto odpovídajících, až po 70% souhlas u této odpovědi, který zastupují respondenti starší 66 let.

Můžeme si povšimnout, že Cramérovo V nabývá zlomové hodnoty 0,255, z čehož vyplývá, že mezi proměnnými je slabá, až středně silná souvislost. Výsledky jsou špatně zobecnitelné, neboť p je větší, než 0,05. Z toho vyplývá, že výzkumná **hypotéza se v tomto případě potvrdila**, ale pouze pro můj vzorek respondentů, neboť nemůžeme usuzovat platnost na celý soubor.

ZÁVĚR HYPOTÉZY

Abych dokázal usoudit, zda je kvalita života v Orlové špatná či nikoliv, pokusím se z mých hypotéz vybrat aspekty, které jsou dle mého názoru klíčové pro kvalitu života v našem městě. V první řadě se jedná o možnosti pracovního uplatnění. V tabulce 40 vidíme, že více jak 75% mužů a žen je s možnostmi pracovního uplatnění nespokojeno. V tabulce 35 zjistíme, že opět více jak 75% respondentů musí do práce dojíždět, z čehož vyplývá, že možnosti pracovního uplatnění jsou zde velice špatné a lidé musí za prací pravidelně cestovat i několik desítek kilometrů denně. Esenciální pro kvalitní život každého jedince je rovněž stav životního prostředí. V mém případě jsem zkoumal subjektivní názor na kvalitu ovzduší v našem městě (tabulka 37), která nese velice znepokojivý výsledek. Z celého souboru dotazovaných respondentů je s ovzduším nespokojeno celých 97%. Tento názor lze ještě více podpořit tabulkou 29, která ukazuje, že se Orlová umístila na desátém místě s nejhorší kvalitou ovzduší v celé České republice. Ve velké míře jsou respondenti nespokojeni (82%) i s parkovacími místy, jelikož z dotazníku vyplynulo, že převážná většina z nich vlastní automobil, a proto dokáží situaci do jisté míry objektivně posoudit. Pokud se s touto situací potýkáte dennodenně, dokáže Vám do značné míry znepříjemnit život. Z výzkumu rovněž vyplynulo, že od 36 roku života se občané v našem městě necítí příliš bezpečně. Subjektivní hodnocení koresponduje s objektivně vysokou mírou kriminality, kterou prezentuje tabulka 14 v teoretické části práce, a proto vyplývá, že kriminalita je pro občany města značnou překážkou v jejich životě. Jakmile byli respondenti dotazováni, zda je podle jejich názoru kvalita

života v Orlové horší, oproti jiným městům v Moravskoslezském kraji, vyplynulo, že absolutní souhlas je zastoupen relativně velkým počtem obyvatel, ale částečný souhlas na tuto otázku je již od 36 roku života zastoupen ve více jak v 50%. Poslední aspekt, který jsem bral v úvahu, je výše platu a jeho spokojenost s ním. Z tabulky 46 vyplynulo, že převážná většina respondentů (mimo vysokoškolsky vzdělaných) má plat nižší, než je průměrná hrubá měsíční mzda Moravskoslezského kraje. Taktéž je jejich spokojenost s tímto platem nízká. Z čehož vyplývá, že jakmile má člověk plat nižší, než je ten průměrný a ještě je s ním do jisté míry nespokojen, musí se potýkat s určitými překážkami, které nastávají díky nedostatečným financím.

Ve většině z uvedených případů se výsledná kvalita života promítá pouze do mého vzorku, v některých aspektech naopak na celou populaci. Především plat a spokojenost s ním nebo profesní postavení lze zobecnit na celou populaci. Například také to, jak jsou respondenti nespokojeni s kvalitou ovzduší, do jisté míry odpovídá i tabulkovému umístění Orlové mezi městy s nejhorší kvalitou ovzduší v ČR.

Pro ještě větší podporu mé výzkumné hypotézy jsem vybral výzkum z roku 2010, který se zaměřil na kvalitu života a ekonomickou kondici v padesáti vybraných městech. V první řadě se zaměříme na **míru nezaměstnanosti** a zjistíme, že mezi padesáti největšími městy, se Orlová umístila až na 46. pozici. Jen pro porovnání, Olomouc zaujala místo mezi 12. a 14. příčkou. V **dlouhodobé nezaměstnanosti** se Orlová propadá ještě o dva řádky níže, na 48. pozici. V **počtu ekonomických subjektů** se Orlová umístila dokonce na poslední, tedy padesáté pozici, a to z důvodu, že počet aktivních obyvatel je pouhých 136 na 1000. Pokud se zaměříme na zdravotní stav obyvatel, konkrétně na **naději na dožití** u mužů, i zde shledáme, že se Orlová v letech 2004 – 2008, spolu s Havířovem, Karvinou a Českým Těšínem umístila mezi 43. – 46. pozicí, což nekoresponduje s dobrou kvalitou života. **Míra kriminality** je rovněž vysoká, neboť se v roce 2009 počet trestných činů na 1000 obyvatel zastavil u čísla 247,4, což má za následek, že se Orlová umístila mezi 34. a 37. pozicí. Vyjímaje mých vybraných indikátorů z celého výzkumu padesáti největších měst, dospěli výzkumníci

k závěru, že se Orlová v počtu indexních bodů umístila na celkové 46. pozici z padesáti vybraných měst. Index nabývá hodnoty 76,67. Výsledkem mých argumentů a faktů z vybraného výzkumu vyplynulo, že **kvalita života v Orlové je špatná. Hypotéza H1 se potvrdila.**⁴

Hypotéza H2: „Hodnocení kvality života závisí na pohlaví.“

Pro tuto hypotézu jsem zvolil výběr následujících otázek jdoucích po sobě, tak, jak je vidíte v tabulkách. Byl zjišťován vztah pohlaví vůči těmto otázkám.

1. *Vliv pohlaví na spokojenost se zaměstnáním.*
2. *Vliv pohlaví na spokojenost s možnostmi pracovního uplatnění v Orlové.*
3. *Vliv pohlaví na spokojenost s parkováním.*

Tabulka 39: Vliv pohlaví na spokojenost se zaměstnáním.

Statist.	Statist. : Otazka1(2) x Otazka6(5)		
	Chí-kvadr.	sv	p
Pearsonův chí-kv.	,4730668	df=4	p=,97607
M-V chí-kvadr.	,4742640	df=4	p=,97596
Fí	,0805007		
Kontingenční koeficient	,0802412		
Cramér. V	,0805007		

Kontingenční tabulka (Interpretace výzkumu)				
Tab. :				
	Otazka1	Prace Spokojen/a	Prace Nespokojen/a	Řádk. součty
Četnost	Žena	26	9	35
Sloupc. četn.		47%	50%	
Řádk. četn.		74%	26%	
Celková četn.		36%	12%	48%
Četnost	Muž	29	9	38
Sloupc. četn.		53%	50%	
Řádk. četn.		76%	24%	
Celková četn.		40%	12%	52%
Četnost	Vš.skup.	55	18	73
Celková četn.		75%	25%	

V této tabulce vidíme, že muži (76%) jsou se svou prací nepochybně spokojenější, než ženy (74%). Z toho vyplývá, že ženy i muži jsou se svým zaměstnáním spíše spokojeni, než nespokojeni.

⁴ *Výsledky odborné studie: Padesát největších měst ČR.*

Cramérovo V nabylo hodnoty 0,08, z čehož vyplývá, že mezi proměnnými nebyl identifikován vztah a taktéž je výsledek statisticky nevýznamný, jelikož se $p = 0,97$. V tomto případě nelze nulovou hypotézu odmítnout, což znamená, že se má **hypotéza** v tomto případě **nepotvrdila**.

Tabulka 40: Vliv pohlaví na spokojenost s možnostmi pracovního uplatnění v Orlové.

Statist.		Statist. : Otazka1(2) x Uplatneni(2)		
		Chí-kvadr.	sv	p
Pearsonův chí-kv.		5,674494	df=4	p=,22481
M-V chí-kvadr.		5,862256	df=4	p=,20967
Fí		,2444003		
Kontingenční koeficient		,2374126		
Cramér. V		,1728171		

Kontingenční tabulka (Interpretace výzkumu)				
Tab. :				
	Otazka1	Uplatneni Nespokojen/a	Uplatneni Spokojen/a	Řádk. součty
Četnost	Žena	48	3	51
Sloupc. četn.		59%	23%	
Řádk. četn.		94%	6%	
Celková četn.		51%	3%	54%
Četnost	Muž	34	10	44
Sloupc. četn.		41%	77%	
Řádk. četn.		77%	23%	
Celková četn.		36%	11%	46%
Četnost	Vš.skup.	82	13	95
Celková četn.		86%	14%	

Z tabulky vidíme, že ženy jsou více nespokojeny s pracovním uplatněním (94%), než muži (77%). Z toho vyplývá, že muži jsou s možnostmi pracovního uplatnění spokojenější, ale pouze v 23% případů.

Cramérovo V dosáhlo hodnoty 0,17, a proto lze shledat mezi proměnnými pouze slabou souvislost. Hladina významnosti p je větší než 0,05 a z tohoto důvodu se opět jedná o statisticky nevýznamný výsledek. Rozhodl jsem se v tomto případě **hypotézu zamítnout**, i přes to, že mezi proměnnými panuje slabá souvislost. Hladina významnosti značí, že je hypotéza statisticky nevýznamná, a proto mi přijde hodnota

Cramérova V jako spekulativní, neboť v předchozí a následující otázce nebyl mezi proměnnými identifikován vztah.

Tabulka 41: Vliv pohlaví na spokojenost s parkováním.

Statist.	Statist. : Otazka1(2) x Parkovani(2)		
	Chí-kvadr.	sv	p
Pearsonův chí-kv.	,2199447	df=4	p=,99438
M-V chí-kvadr.	,2211554	df=4	p=,99432
Fí	,0481166		
Kontingenční koeficient	,0480610		
Cramér. V	,0340236		

Kontingenční tabulka (Interpretace výzkumu)				
Tab. :				
	Otazka1	Parkovani Nespokojen/a	Parkovani Spokojen/a	Řádk. součty
Četnost	Žena	41	10	51
Sloupc. četn.		53%	59%	
Řádk. četn.		80%	20%	
Celková četn.		43%	11%	54%
Četnost	Muž	37	7	44
Sloupc. četn.		47%	41%	
Řádk. četn.		84%	16%	
Celková četn.		39%	7%	46%
Četnost	Vš.skup.	78	17	95
Celková četn.		82%	18%	

S parkováním je nespokojených 80% žen a 84% mužů. Celkově jsou tedy respondenti s parkovacími místy nespokojeni a jsou pro ně překážkou, kterou musí dennodenně řešit. V poslední příkladu nabývá Cramérovo V hodnoty 0,03, což opět znamená, že mezi proměnnými nebyl identifikován vztah. Hladina významnosti je 0,99, a proto je hypotéza i v tomto případě statisticky nevýznamná. Nulovou hypotézu nelze odmítnout. Výzkumná **hypotéza se nepotvrdila.**

ZÁVĚR HYPOTÉZY

Záměrem této hypotézy bylo poukázat na předpoklad, že ve vybraných otázkách se názory mužů a žen na dané téma lišily. I přesto, že se v tabulkách řádková procenta vždy různila, měly mé proměnné buď slabou souvislost, nebo mezi nimi nebyl identifikován vztah. Na všech uvedených příkladech se rovněž ukázalo, že je má hypotéza statisticky nevýznamná. **Hypotéza H2 se nepotvrdila ani v jednom z uvedených případů.**

Hypotéza H3: „S přibývajícím věkem se spokojenost s kvalitou života snižuje.“

Pro tuto hypotézu byly zvoleny následující otázky, jdoucích po sobě, tak, jak je vidíte v tabulkách. Tato analýza vystavuje „věk“ vůči níže uvedeným otázkám.

1. Vliv věku na spokojenost s vlastním zdravotním stavem.
2. Vliv věku na pocit bezpečí na veřejných prostranstvích.
3. Vliv věku na spokojenost s vlastní životní úrovní.

Tabulka 42: Vliv věku na spokojenost s vlastním zdravotním stavem.

Statist.	Statist. : Vek(6) x Zdravi(2) (Interpretace)		
	Chí-kvadr.	sv	p
Spearmanovo poř. R	,4617772	t=5,0206	p=,00000

Kontingenční tabulka (Interpretace výzkumu)				
Tab. :				
	Vek	Zdravi Spokojen/a	Zdravi Nespokojen/a	Řádk. součty
Četnost	16-25	18	1	19
Sloupc. četn.		22%	8%	
Řádk. četn.		95%	5%	
Celková četn.		19%	1%	20%
Četnost	27-35	15	0	15
Sloupc. četn.		18%	0%	
Řádk. četn.		100%	0%	
Celková četn.		16%	0%	16%
Četnost	36-45	25	1	26
Sloupc. četn.		30%	8%	
Řádk. četn.		96%	4%	
Celková četn.		26%	1%	27%
Četnost	46-55	12	1	13
Sloupc. četn.		15%	8%	
Řádk. četn.		92%	8%	
Celková četn.		13%	1%	14%
Četnost	56-65	12	0	12
Sloupc. četn.		15%	0%	
Řádk. četn.		100%	0%	
Celková četn.		13%	0%	13%
Četnost	66+	0	10	10
Sloupc. četn.		0%	77%	
Řádk. četn.		0%	100%	
Celková četn.		0%	11%	11%
Četnost	Vš.skup.	82	13	95
Celková četn.		86%	14%	

Z této analýzy vyplynulo, že respondenti jsou se svým zdravím ve většině případů spokojeni. 100% souhlas nalezneme ve věkové kategorii „27 – 35“ a „56 – 65“. Rovněž se ukázalo, že 100% respondentů ve věkové skupině nad 66 let, je se svým zdravím nespokojeno. To znamená, že s přibývajícím věkem se spokojenost se zdravotním stavem nelineárně snižuje. V mém případě došlo k významnému poklesu až v senilním období.

Výzkumná **hypotéza se** v tomto případě **potvrdila**, neboť se mezi proměnnými vyskytuje středně silná souvislost (Spearmanovo $R = 0,46$) a hladina významnosti $p = 0$, což znamená, že je výsledek dobře zobecnitelný na celý soubor.

Tabulka 43: Vliv věku na pocit bezpečí na veřejných prostranstvích.

Statist. : Vek(6) x Bezpeci(2) (Interpretace výzkumu)		Tab. :	
Statist.	Chí-kvadr.	sv	p
Pearsonův chí-kv.	5,958141	df=5	p=,31031
M-V chí-kvadr.	5,871469	df=5	p=,31893
Fí	,250434		
Kontingenční koeficient	,242932		
Cramér. V	,250434		

Kontingenční tabulka (Interpretace výzkumu)				
Tab. :				
	Vek	Bezpeci Ne	Bezpeci Ano	Řádk. součty
Četnost	16-25	7	12	19
Sloupc. četn.		19%	20%	
Řádk. četn.		37%	63%	
Celková četn.		7%	13%	20%
Četnost	27-35	5	10	15
Sloupc. četn.		14%	17%	
Řádk. četn.		33%	67%	
Celková četn.		5%	11%	16%
Četnost	36-45	7	19	26
Sloupc. četn.		19%	32%	
Řádk. četn.		27%	73%	
Celková četn.		7%	20%	27%
Četnost	46-55	4	9	13
Sloupc. četn.		11%	15%	
Řádk. četn.		31%	69%	
Celková četn.		4%	9%	14%
Četnost	56-65	7	5	12
Sloupc. četn.		19%	8%	
Řádk. četn.		58%	42%	
Celková četn.		7%	5%	13%
Četnost	66+	6	4	10
Sloupc. četn.		17%	7%	
Řádk. četn.		60%	40%	
Celková četn.		6%	4%	11%
Četnost	Vš.skup.	36	59	95
Celková četn.		38%	62%	

Pocit bezpečí nebo také spokojenost s bezpečím ve městě se od 36 – 45 roku života (27% nespokojenost) lineárně snižuje, až po věkovou kategorii 66+, ve které respondenti cítí nejmenší míru bezpečnosti (60%). Respondenti od 16 do 55 let se ve městě Orlová cítí spíše bezpečně.

V tomto konkrétním případě nabylo Cramérovo V hodnoty mírně přes 0,25, což charakterizuje slabou, až středně silnou souvislost mezi proměnnými. Na druhou stranu je hladina významnosti (0,31) větší než 0,05,

a proto je výsledek špatně zobecnitelný na celou populaci. I přes možnost nezobecnění na orlovskou populaci se výzkumná **hypotéza potvrdila**.

Tabulka 44: Vliv věku na spokojenost s vlastní životní úrovní.

Statist.	Statist. : Vek(6) x Uroven(2) (Interpret		
	Chí-kvadr.	sv	p
Spearmanovo poř. R	,0546264	t=,52759	p=,59904

Kontingenční tabulka (Interpretace výzkumu)				
Tab. :				
	Vek	Uroven Spokojen/a	Uroven Nespokojen/a	Řádk. součty
Četnost	16-25	17	2	19
Sloupc. četn.		22%	12%	
Řádk. četn.		89%	11%	
Celková četn.		18%	2%	20%
Četnost	27-35	13	2	15
Sloupc. četn.		17%	12%	
Řádk. četn.		87%	13%	
Celková četn.		14%	2%	16%
Četnost	36-45	19	7	26
Sloupc. četn.		24%	41%	
Řádk. četn.		73%	27%	
Celková četn.		20%	7%	27%
Četnost	46-55	11	2	13
Sloupc. četn.		14%	12%	
Řádk. četn.		85%	15%	
Celková četn.		12%	2%	14%
Četnost	56-65	9	3	12
Sloupc. četn.		12%	18%	
Řádk. četn.		75%	25%	
Celková četn.		9%	3%	13%
Četnost	66+	9	1	10
Sloupc. četn.		12%	6%	
Řádk. četn.		90%	10%	
Celková četn.		9%	1%	11%
Četnost	Vš.skup.	78	17	95
Celková četn.		82%	18%	

Spokojenost s životní úrovní se snižuje pouze od 16 do 45 roku života. U respondentů 46+ se spokojenost s životní úrovní naopak zvyšuje a nejvíce spokojenými respondenty se zdají senilní osoby s 66 a více lety.

Spearmanovo R ukazuje, že mezi proměnnými nebyl identifikován vztah a navíc je hladina významnosti $p = 0,59$, což vypovídá o statistické nevýznamnosti výsledků. Z tohoto důvodu **nelze** mou hypotézu **přijmout**.

ZÁVĚR HYPOTÉZY

Hypotéza se potvrdila pouze u dvou ze tří zvolených otázek. Pouze u první (spokojenost se zdravotním stavem) byla hodnota $p = 0$, tedy statisticky významná (zobecnitelná) a u dalších dvou otázek byly hodnoty p větší než 0,05, a proto se stávají nevýznamnými a nezobecnitelnými. Hypotézu nelze jednoznačně přijmout. Jak již bylo zmíněno, hypotéza platí pouze u dvou ze tří otázek. Pouze jednu z nich můžeme zobecnit na celou populaci.

Hypotéza H4: „Hodnocení kvality života závisí na vzdělání.“

Pro tuto hypotézu byly zvoleny následující otázky, jdoucích po sobě, tak, jak je vidíte v tabulkách. V této analýze jsem vystavil „vzdělání“ vůči těmto otázkám.

1. Vliv vzdělání na profesní postavení.
2. Vliv vzdělání na výši hrubého měsíčního příjmu.
3. Vliv vzdělání na spokojenost s hrubým měsíčním příjmem.
4. Vliv vzdělání na to, do jaké míry je důležité mít měsíční plat vyšší, než je průměrná hrubá měsíční mzda v Moravskoslezském kraji.

Tabulka 45: Vliv vzdělání na profesní postavení.

Statist.		Statist. : Otazka3(4) x Otazka5(5)		
		Chí-kvadr.	sv	p
Pearsonův chí-kv.		33,94516	df=12	p=,00069
M-V chí-kvadr.		37,86612	df=12	p=,00016
Fí		,5977604		
Kontingenční koeficient		,5130816		
Cramér. V		,3451171		

Kontingenční tabulka (Interpretace výzkumu)							
Tab. :							
	Otazka3	Otazka5 Zaměstnaný/á	Otazka5 Student/ ka	Otazka5 OSVČ nebo podnikatel/ ka	Otazka5 Důchodce/ důchodkyně	Otazka5 Nezaměstnaný	Řádk. součty
Četnost	Základní	3	4	0	1	2	10
Sloupc. čet.		6%	31%	0%	6%	50%	
Řádk. čet.		30%	40%	0%	10%	20%	
Celková čet.		3%	4%	0%	1%	2%	11%
Četnost	SŠ - vyučer	10	0	3	7	2	22
Sloupc. čet.		19%	0%	50%	39%	50%	
Řádk. čet.		45%	0%	14%	32%	9%	
Celková čet.		11%	0%	3%	7%	2%	23%
Četnost	SŠ - úplné s	26	9	3	9	0	47
Sloupc. čet.		48%	69%	50%	50%	0%	
Řádk. čet.		55%	19%	6%	19%	0%	
Celková čet.		27%	9%	3%	9%	0%	49%
Četnost	Vysokoškola	15	0	0	1	0	16
Sloupc. čet.		28%	0%	0%	6%	0%	
Řádk. čet.		94%	0%	0%	6%	0%	
Celková čet.		16%	0%	0%	1%	0%	17%
Četnost	Vš.skup.	54	13	6	18	4	95
Celková čet.		57%	14%	6%	19%	4%	

Nejvíce zaměstnaných lidí má dokončenou střední školu s maturitou (48%). Druhou pozici zauímají jedinci s vysokoškolským vzděláním (28%). OSVČ nebo podnikatel/e nalezneme pouze mezi vyučenými a jedinci s maturitou. Nezaměstnaní respondenti jsou zastoupeni v kategoriích základních a středních škol s výučním listem. Z čehož vyplývá, že čím vyšší vzdělání respondent má, tím vyšší má pravděpodobnost získat práci a nespadat pod status „nezaměstnaný“. V mém vzorku je pouhých 4% nezaměstnaných, což je ve srovnání s orlovskou populací zhruba třikrát méně.

Abychom ověřili či vyvrátili výzkumnou hypotézu, podívejme se nyní na Cramérovo V. Hodnota nabývá 0,345, což značí středně silnou souvislost mezi proměnnými a navíc je hladina významnosti menší než 0,05, a proto můžeme výsledky zobecnit na celou populaci. V tomto případě se má **hypotéza potvrdila** a nulová se zamítla.

Tabulka 46: Vliv vzdělání na výši hrubého měsíčního příjmu.

Statist.	Statist. : Otazka3(4) x Otazka14(3) (lr)		
	Chí-kvadr.	sv	p
Spearmanovo poř. R	,300909	t=3,042	p=,00305

Kontingenční tabulka (Interpretace výzkumu)				
Tab. :				
Vyloučit podmínku: Otazka14 = 3				
	Otazka3	Otazka14 Nižší	Otazka14 Vyšší	Řádk. součty
Četnost	Základní	6	0	6
Sloupc. četn.		12%	0%	
Řádk. četn.		100%	0%	
Celková četn.		7%	0%	7%
Četnost	SŠ - vyučen/a	18	4	22
Sloupc. četn.		36%	13%	
Řádk. četn.		82%	18%	
Celková četn.		22%	5%	27%
Četnost	SŠ - úplné s maturitou	25	13	38
Sloupc. četn.		50%	41%	
Řádk. četn.		66%	34%	
Celková četn.		30%	16%	46%
Četnost	Vysokoškolské	1	15	16
Sloupc. četn.		2%	47%	
Řádk. četn.		6%	94%	
Celková četn.		1%	18%	20%
Četnost	Vš.skup.	50	32	82
Celková četn.		61%	39%	

Tato tabulka je jasným příkladem toho, že s vyšším vzděláním se měsíční plat zvyšuje. 100% jedinců se základním vzděláním, 82% vyučených, 66% s maturitou a pouhých 6% vysokoškoláků, má plat nižší než je průměrná hrubá měsíční mzda Moravskoslezského kraje (23 000 Kč). Z toho vyplývá, že nejlepší platové ohodnocení mají lidé s vysokoškolským vzděláním.

V tomto příkladu se jedná o podobný případ, jako v minulé otázce, neboť Spearmanovo R značí středně silnou souvislost a taktéž se jedná o dobře zobecnitelný výsledek, neboť p je menší než 0,05. I v druhé otázce se má **hypotéza potvrdila**.

Tabulka 47: Vliv vzdělání na spokojenost s hrubým měsíčním příjmem.

Statist.	Statist. : Otazka3(4) x SpokoPlat(2) (l		
	Chí-kvadr.	sv	p
Spearmanovo poř. R	-,254554	t=-2,354	p=,02101

Kontingenční tabulka (Interpretace výzkumu)				
Tab. :				
	Otazka3	SpokoPlat Spokojen/a	SpokoPlat Nespokojen/a	Řádk. součty
Četnost	Základní	1	5	6
Sloupc. četn.		2%	19%	
Řádk. četn.		17%	83%	
Celková četn.		1%	6%	7%
Četnost	SŠ - vyučen/a	14	8	22
Sloupc. četn.		25%	30%	
Řádk. četn.		64%	36%	
Celková četn.		17%	10%	27%
Četnost	SŠ - úplné s maturitou	27	11	38
Sloupc. četn.		49%	41%	
Řádk. četn.		71%	29%	
Celková četn.		33%	13%	46%
Četnost	Vysokoškolské	13	3	16
Sloupc. četn.		24%	11%	
Řádk. četn.		81%	19%	
Celková četn.		16%	4%	20%
Četnost	Vš.skup.	55	27	82
Celková četn.		67%	33%	

Tabulka 45 potvrzuje předešlou tabulku a poukazuje, že s rostoucím vzděláním se nezvyšuje jen platové ohodnocení, ale také spokojenost se mzdou. To znamená, že 17% jedinců se základním vzděláním, 64% vyučených, 71% jedinců s maturitou a 81% vysokoškoláků je se svým platem spokojeno. Vidíme, že procenta se postupně zvyšují od minimální (17%) až k maximální spokojenosti (81%) se svým hrubým měsíčním příjmem.

V ověřování platnosti hypotéz si můžeme povšimnout, že Spearmanovo R nabývá záporné hodnoty -0,25, což značí nepřímou úměru. Jedná se o slabou, až středně silnou souvislost mezi proměnnými, které jsou navíc dobře zobecnitelné na populaci, neboť $p = 0,02$. Již ve třetí otázce se má **hypotéza potvrdila**.

Tabulka 48: Vliv vzdělání na to, do jaké míry je důležité mít měsíční plat vyšší, než je průměrná hrubá měsíční mzda v Moravskoslezském kraji.

Statist.	Statist. : Otazka3(4) x DulePlat(2) (Int		
	Chí-kvadr.	sv	p
Spearmanovo poř. R	,2786708	t=2,5953	p=,01124

Kontingenční tabulka (Interpretace výzkumu)				
Tab. :				
	Otazka3	DulePlat Nedůležité	DulePlat Důležité	Řádk. součty
Četnost	Základní	1	5	6
Sloupc. četn.		4%	9%	
Řádk. četn.		17%	83%	
Celková četn.		1%	6%	7%
Četnost	SŠ - vyučen/a	11	11	22
Sloupc. četn.		46%	19%	
Řádk. četn.		50%	50%	
Celková četn.		13%	13%	27%
Četnost	SŠ - úplné s maturitou	12	26	38
Sloupc. četn.		50%	45%	
Řádk. četn.		32%	68%	
Celková četn.		15%	32%	46%
Četnost	Vysokoškolské	0	16	16
Sloupc. četn.		0%	28%	
Řádk. četn.		0%	100%	
Celková četn.		0%	20%	20%
Četnost	Vš.skup.	24	58	82
Celková četn.		29%	71%	

Vysokoškoláci hodnotí ve všech případech, že je důležité mít měsíční hrubou mzdu vyšší, než částku průměrné měsíční mzdy Moravskoslezského kraje. Na druhém místě stojí lidé se základním vzděláním (83%), pro které je důležité mít svůj osobní plat taktéž vyšší. Lidé se základním vzděláním mají ve všech případech plat nižší (tabulka 44), navíc jsou s ním nespokojeni (tabulka 45), a proto je pro ně důležité mít plat vyšší, jelikož ví, že současný plat je nedostačující a vyšší plat by mohl zaručit lepší kvalitu života a větší míru spokojenosti.

Hodnota Spearmanovo R je 0,278, která je charakteristická středně silnou souvislostí. U hladiny významnosti rovněž shledáváme, že je menší než 0,05, a proto i zde jsou výsledky dobře zobecnitelné na celou populaci.

Hypotéza se i v posledním případě potvrdila.

ZÁVĚR HYPOTÉZY

Hypotéza H4 se potvrdila na všech analyzovaných otázkách. Potvrdila se nejen v souvislosti mezi proměnnými, ale taktéž hladinou významnosti, která byla u všech otázek menší než 0,05. Například v otázkách dotazující výši platu a spokojenost s ním se ukázalo, že čím vyšší mají lidé vzdělání, tím vyšší mají plat a jsou s ním spokojenější, resp. snižuje se počet nespokojených. Taktéž vyplynulo, že čím vyšší má člověk vzdělání, tím nižší je jeho míra nezaměstnanosti. To znamená, že čím vyšší vzdělání respondent má, tím se zvyšují šance na perspektivnější profesní uplatnění.

Hypotéza H5: „Hodnocení kvality života závisí na rodinném stavu.“

Pro tuto hypotézu byly zvoleny následující otázky, jdoucích po sobě, tak, jak je vidíte v tabulkách. Tato analýza vystavuje proměnnou „rodinný stav“ vůči níže uvedeným otázkám.

1. Vliv rodinného stavu na přikládání důležitosti u mateřských škol.
2. Vliv rodinného stavu na přikládání důležitosti u kvality sportovišť.
3. Vliv rodinného stavu na přikládání důležitosti u kvality dětských hřišť.

Tabulka 49: Vliv rodinného stavu na přikládání důležitosti u mateřských škol.

		Statist. : Otazka4(4) x Qmaterskych sl		
Statist.		Chí-kvadr.	sv	p
Spearmanovo poř. R		,2336269	t=2,3171	p=,02269

		Kontingenční tabulka (Interpretace výzkumu)		
		Tab. :		
	Otazka4	Qmaterskych skol Důležité	Qmaterskych skol Nedůležité	Řádk. součty
Četnost	Svobodný/á	44	7	51
Sloupc. četn.		61,97%	29,17%	
Řádk. četn.		86,27%	13,73%	
Celková četn.		46,32%	7,37%	53,68%
Četnost	Ženatý/Vdaná	18	14	32
Sloupc. četn.		25,35%	58,33%	
Řádk. četn.		56,25%	43,75%	
Celková četn.		18,95%	14,74%	33,68%
Četnost	Rozvedený/á	5	3	8
Sloupc. četn.		7,04%	12,50%	
Řádk. četn.		62,50%	37,50%	
Celková četn.		5,26%	3,16%	8,42%
Četnost	Ovdovělý/á	4	0	4
Sloupc. četn.		5,63%	0,00%	
Řádk. četn.		100,00%	0,00%	
Celková četn.		4,21%	0,00%	4,21%
Četnost	Vš.skup.	71	24	95
Celková četn.		74,74%	25,26%	

Předpokládal jsem, že ženatí/vdané, budou mít v přikládání důležitosti u mateřských škol nejvyšší zastoupení, a to z důvodu, že nejvíce dětí se rodí do úplných rodin, a proto by pro tuto skupinu měly být mateřské školy důležité. Na druhou stranu mohou mít ženatí a vdané již odrostlé děti, které budou studovat na základních a středních školách. Základní a střední školy jsem neanalyzoval, jelikož jsem bral v potaz pouze rodiny s dětmi do

předškolního věku. Ovdovělí respondenti přikládají této možnosti nejvyšší procentuální zastoupení, a to v 100% případů, což se může jevit jako paradoxní, ale na druhou stranu se jedná pouze o čtyři ovdovělé z celého souboru respondentů, a proto není údaj validní. Relevantní je proto 86% zastoupení u svobodných, pro které je mateřská škola velmi až spíše důležitá.

Spearmanovo R v tomto případě nabývá hodnoty 0,23, což značí slabou souvislost vztahu. Na druhou stranu je $p = 0,02$, a proto můžeme předpokládat, že jsou výsledky dobře zobecnitelné na populaci. I přes slabou souvislost vztahu můžeme usoudit, že se výzkumná **hypotéza** v tomto případě **potvrdila**.

Tabulka 50: Vliv rodinného stavu na přikládání důležitosti u kvality sportovišť.

Statist.		Statist. : Otazka4(4) x Sportoviste(2) l		
		Chí-kvadr.	sv	p
Spearmanovo poř. R		,442288	t=4,7557	p=,00001

Kontingenční tabulka (Interpretace výzkumu)				
Tab. :				
	Otazka4	Sportoviste Důležité	Sportoviste Nedůležité	Řádk. součty
Četnost	Svobodný/á	48	3	51
Sloupc. četn.		66%	14%	
Řádk. četn.		94%	6%	
Celková četn.		51%	3%	54%
Četnost	Ženatý/Vdaná	19	13	32
Sloupc. četn.		26%	59%	
Řádk. četn.		59%	41%	
Celková četn.		20%	14%	34%
Četnost	Rozvedený/á	4	4	8
Sloupc. četn.		5%	18%	
Řádk. četn.		50%	50%	
Celková četn.		4%	4%	8%
Četnost	Ovdovělý/á	2	2	4
Sloupc. četn.		3%	9%	
Řádk. četn.		50%	50%	
Celková četn.		2%	2%	4%
Četnost	Vš.skup.	73	22	95
Celková četn.		77%	23%	

V této tabulce vidíme, že svobodní přikládají kvalitě sportovišť nejvyšší důležitost (94%), z čehož vyplývá, že největší míru sportujících jedinců

bychom hledali mezi svobodnými občany. Dle mého názoru se může jednat o fakt, že svobodní lidé mají na sebe více času z důvodu určité nezávislosti v partnerském soužití.

V předposlední tabulce je míra Spearmanova $R = 0,44$, a proto hovoříme o středně silné souvislosti mezi danými proměnnými. Hladina významnosti je téměř 0 (0,00001), a z tohoto důvodu můžeme usoudit **platnost** výzkumné **hypotézy** a zobecnit ji na celou orlovskou populaci.

Tabulka 51: Vliv rodinného stavu na přikládání důležitosti u kvality dětských hřišť.

Statist.	Statist. : Otazka4(4) x Hriste(2) (Interp		
	Chí-kvadr.	sv	p
Spearmanovo poř. R	,442288	t=4,7557	p=,00001

Kontingenční tabulka (Interpretace výzkumu)				
Tab. :				
	Otazka4	Hriste Důležité	Hriste Nedůležité	Řádk. součty
Četnost	Svobodný/á	48	3	51
Sloupc. četn.		66%	14%	
Řádk. četn.		94%	6%	
Celková četn.		51%	3%	54%
Četnost	Ženatý/Vdaná	19	13	32
Sloupc. četn.		26%	59%	
Řádk. četn.		59%	41%	
Celková četn.		20%	14%	34%
Četnost	Rozvedený/á	4	4	8
Sloupc. četn.		5%	18%	
Řádk. četn.		50%	50%	
Celková četn.		4%	4%	8%
Četnost	Ovdovělý/á	2	2	4
Sloupc. četn.		3%	9%	
Řádk. četn.		50%	50%	
Celková četn.		2%	2%	4%
Četnost	Vš.skup.	73	22	95
Celková četn.		77%	23%	

V této tabulce jsem využil podobnou úvahu, jako v 49. tabulce a opět se potvrdilo, že četnost této otázky je hodnocena jako velmi až spíše důležitá u svobodných jedinců (v případě, že jsem po analýze vyloučil čtyři ovdovělé respondenty z tabulky 49, kteří zaujali 100% důležitost). Mohou vysoká čísla u svobodných (v tabulkách 49 a 50) znamenat, že více dětí mají právě

svobodní, než ženatí či vdané? Dle mého názoru to je možné, ale muselo by dojít k ověření. V této chvíli se jedná o pouhou domněnku.

Spearmanovo R nabylo hodnoty 0,44, což opět značí středně silnou souvislost mezi zkoumanými proměnnými a hladina významnosti je blízka nule, a proto i zde můžeme daný výsledek zobecnit na celou populaci. Výzkumná **hypotéza se na tomto příkladu potvrdila.**

ZÁVĚR HYPOTÉZY

Má výzkumná hypotéza se potvrdila ve všech třech vybraných otázkách, a to jak ve vztahu mezi proměnnými, tak i v hladině významnosti, která byla ve všech případech menší než 0,05. To znamená, že se hypotéza nejen potvrdila, ale můžeme ji navíc zobecnit na celou populaci.

ZÁVĚR HYPOTÉZ H1 – H5

Hlavní hypotéza H1 byla přijata a potvrzena. Hypotéza H2 se nepotvrdila ani v jednom z uvedených příkladů. Hypotéza H3 se potvrdila částečně. Hypotézy H4 a H5 se nejen potvrdily, ale obě můžeme zobecnit na orlovskou populaci.

6 ZÁVĚR

Primární cílem mé bakalářské práce bylo dospět k závěru, jaká je kvalita života v Orlové. Pro hlavní hypotézu jsem zvolil možnost, že kvalita života v Orlové je špatná. Má hlavní hypotéza se potvrdila, neboť jsem na základě komponent z empirické části, teoretické části a taktéž na bázi výzkumu kvality života a ekonomické kondice v padesáti největších městech dospěl k závěru, že kvalita života v Orlové je špatná. Potvrdilo se, že jedinci rozdílně interpretují kvalitu svého života na základě vzdělání a rodinného stavu. Taktéž se částečně prokázala hypotéza, která tvrdí, že s přibývajícím věkem se spokojenost s kvalitou života snižuje. Hypotézu H4 a H5 lze zobecnit na celou populaci, neboť hladina p byla u všech testovaných otázek nižší než 0,05.

V mé práci jsem si rovněž uvědomil, že zmíněné objektivní a subjektivní dimenze kvality života, které se objevují v teoretické části, jsou určitým způsobem propojeny. Neexistuje subjektivní interpretace skutečností, bez předešlého působení objektivních determinant. To znamená, že jedinec nemůže interpretovat svět bez toho, aby nebyl ovlivněn například sociálními, ekonomickými nebo environmentálními podmínkami. Z tohoto vyplývá, že nutně existuje propojení těchto dvou dimenzí a nelze hovořit o dvou protipólech, které stojí nerozlučně proti sobě. Naopak je nutné spatřit prolínání objektivního a subjektivního v jediný celek.

V bakalářské práci jsem postupoval od literatury, z které jsem vybral stručný výčet literárních částí pro porozumění kvality života v mé práci, přes objektivní indikátory, na základě kterých jsem stanovil dotazníkové otázky, které byly subjektivně hodnoceny vybranými respondenty, až po interpretaci a závěry celého výzkumu.

7 ANOTACE

CZ - Anotace

Příjmení a jméno autora: Malátek Vojtěch

Název katedry a fakulty: Katedra sociologie, andragogiky a kulturní antropologie FF UP

Název práce: Kvalita života v Orlové

Počet znaků: 71 113

Počet příloh: 2

Počet titulů použité literatury: 37

Klíčová slova: kvalita života, město Orlová, indikátory, subjektivní dimenze, objektivní dimenze, spokojenost, důležitost, profesní postavení, vzdělání, věk, pohlaví, empirický výzkum.

Charakteristika bakalářské práce

Hlavním tématem mé bakalářské práce je kvalita života v Orlové a její subjektivní prožívání vybranými respondenty. Teoretická část je zaměřena na charakteristiku města, definici kvality života z pohledu literatury a také na vztah objektivní a subjektivní dimenze. Subjektivní dimenze prezentuje respondentovu spokojenost a důležitost s objektivní dimenzí, pro kterou byly v dílčí kapitole stanoveny objektivně měřitelné indikátory. Empirická část se zaměřuje na již zmíněné subjektivní prožívání objektivních indikátorů kvality života v Orlové, které jsou zjišťovány pomocí dotazníkového šetření.

EN - Annotation

Keywords: the quality of life, Orlova city, indicators, subjective dimension, objective dimension, satisfaction, importance, profession, education, age, gender, empirical research.

Characteristics of the bachelor thesis

The main theme of my bachelor thesis is the quality of life in Orlova and its subjective evaluation by chosen respondents. Theoretical part is focused on city characterization, definition of quality of life from sight of literature and also focused on relation between objective and subjective dimension.

Subjective dimension presents respondent's satisfaction and importance with objective dimension. For objective dimension were set objective measurable indicators. Empirical part is focused on subjective experience with objective indicators of quality of life in Orlova by formulated questionnaire.

8 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. HEŘMANOVÁ, E. *Koncepty, teorie a měření kvality života*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2012.
2. VAĎUROVÁ, Helena a Pavel MÜHLPACHR. *Kvalita života: teoretická a metodologická východiska*. Brno: Masarykova univerzita, 2005.
3. RYŠAVÝ, Dan. *5P - První Pomocník pro Práci s Počítačovým Programem Statistica: Druhá část*. 2008.

Internetové zdroje:

4. VINOPAL, Jiří. *Indikátor subjektivní kvality pracovního života*. In: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i., Praha [online]. [cit. 2016-02-28]. Dostupné z: http://sreview.soc.cas.cz/uploads/c4a04a62ac364e0d1ee63e5de5a3474826cfad83_Vinopal%20soccas2011-5-bezor-3.pdf
5. *Historické údaje*: Orlová [online]. 2016 [cit. 2016-01-13]. Dostupné z: <http://www.mesto-orlova.cz/cz/mesto/historie-a-soucasnost/>
6. *Počet obyvatel a domů podle výsledků sčítání od roku 1869*. [cit. 2016-01-20]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/sldb/pocet-obyvatel-a-domu-podle-vysledku-scitani-od-roku-1869>
7. Veřejná databáze: *Orlová (okres Karviná)*. Český statistický úřad [online]. SLDB, 2011 [cit. 2016-01-20]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31588&u=__VUZEMI__43__599069#
8. *Počet a věkové složení obyvatel k 31. 12. 2014*. Český statistický úřad [online]. [cit. 2016-01-13]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xt/vekove-slozeni-obyvatelstva-v-obcich-moravskoslezskeho-kraje>
9. *Ročenka města Orlové 2014*. Město Orlová [online]. [cit. 2016-02-20]. Dostupné z: http://www.mesto-orlova.cz/soubory_clanek/30178_1.pdf
10. Orlová: 2.4.5.1 *Kriminalita podle správních obvodů ORP v letech 2000 – 2005 (roční průměry)* [online]. [cit. 2016-01-20]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/regionalni-rozdily-v-demografickem-socialnim-a-ekonomickem-vyvoji-moravskoslezskeho-kraje-v-letech-2000-az-2005-n-08tkr8uoos>
11. Moravskoslezský kraj: 2.4.5.1 *Kriminalita podle správních obvodů ORP v letech 2000 – 2005 (roční průměry)* [online]. [cit. 2016-01-20]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/regionalni-rozdily-v-demografickem-socialnim-a-ekonomickem-vyvoji-moravskoslezskeho-kraje-v-letech-2000-az-2005-n-08tkr8uoos>

12. *Podíl nezaměstnaných osob*: Orlová, Moravskoslezský kraj, Česká republika [online]. [cit. 2016-01-24]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&verze=-1&z=T&f=TABULKA&nahled=N&sp=N&skupId=806&filtr=G~F_M~F_Z~F_R~F_P~S~_null_null_&katalog=30853&pvo=ZAM12-F&zo=N&pvo=ZAM12-F&c=v3__RP2015MP12DP31
13. *Socioekonomický atlas Moravskoslezského kraje (2012)* [online]. 2012 [cit. 2016-01-20]. Dostupné z: <https://www.ostrava.cz/cs/podnikatel-investor/ke-stazeni/development-newsletter/2012/rijen/>
14. *Nejvyšší ukončené vzdělání obyvatel ČR*: SLDB [online]. 2011 [cit. 2016-01-24]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&str=&evo=&verze=-1&nahled=N&sp=N&nuid=&zs=&skupId=&filtr=G~F_M~F_Z~F_R~F_P~S~_null_null_&pvoc=&katalog=30712&pvo=OTCR112&pvoch=&udIdent=&zo=N&vyhltext=&z=T
15. *Dům dětí a mládeže Orlová: Kroužky a kurzy* [online]. 2016 [cit. 2016-01-20]. Dostupné z: <http://www.ddmorlova.cz/krouzky-kurzy>
16. *Město Orlová: Spolky* [online]. 2016 [cit. 2016-01-20]. Dostupné z: <http://www.mesto-orlova.cz/cz/mesto/spolky/?from=20>
17. *Město Orlová: Památky* [online]. 2016 [cit. 2016-01-20]. Dostupné z: <http://www.mesto-orlova.cz/cz/mesto/pamatky/>
18. *Measuring Quality of Life*: WHOQOL [online]. In: 1997 [cit. 2016-02-07]. Dostupné z: http://www.who.int/mental_health/media/68.pdf
19. *The Quality of Life Model*. In: University of Toronto [online]. [cit. 2016-02-07]. Dostupné z: http://sites.utoronto.ca/qol/qol_model.htm
20. *Hodnocení Orlové* [online]. [cit. 2016-02-16]. Dostupné z: <http://www.nez-orlova.cz/hodnoceni-orlove>
21. *Zemřelí - vybrané území: Orlová* 2014 [online]. [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&zo=N&pvo=DEM10a&nahled=N&sp=N&skupId=1227&z=T&f=TABULKA&verze=-1&filtr=G~F_M~F_Z~F_R~F_P~S~_null_null_&katalog=30845&pvo=DEM10a&u=v65__VUZEMI__65__8118
22. *Obyvatelstvo podle rodinného stavu*: Orlová 2011. *Český statistický úřad* [online]. 2014 [cit. 2016-02-16]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=ZVKR006&nahled=N&sp=N&z=T&f=TABULKA&zo=N&verze=-1&filtr=G~F_M~F_Z~F_R~F_P~S~_null_null_&katalog=30711&pvoch=100&pvoch=3140

23. *Obyvatelstvo podle rodinného stavu: Moravskoslezský kraj 2011. Český statistický úřad* [online]. 2014 [cit. 2016-02-16]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=ZVKR006&nahled=N&sp=N&z=T&f=TABULKA&z=N&verze=-1&filtr=G~F_M~F_Z~F_R~F_P~_S~_null_null_&katalog=30711&pvo=100&pvoch=3140
24. Statistická ročenka Moravskoslezského kraje: 22. *Sociální zabezpečení. Český statistický úřad* [online]. 2015 [cit. 2016-02-16]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/22-socialni-zabezpeceni-035r34nc9s>
25. *Kolik lidí má menší výdělek jako je průměrná mzda?*. Platy.cz [online]. 2014 [cit. 2016-02-16]. Dostupné z: <http://www.platy.cz/partner/region/moravskoslezsky-kraj>
26. Orlová: 9. *Vyjíždějící do zaměstnání a škol. SLDB 2011* [online]. [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31288&u=__VUZEMI__43__599069
27. *Vyjíždějící do zaměstnání a školy podle dopravních prostředků a podle kraje a okresu vyjížděky. SLDB 2011* [online]. 2014 [cit. 2016-02-16]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/20533966/2200013710.pdf/2346d6dd-e265-4294-aa1d-aec53fe1ff05?version=1.0>
28. *Regionální statistika ceny práce: Moravskoslezský kraj, Česká republika* [online]. [cit. 2016-02-13]. Dostupné z: <https://portal.mpsv.cz/sz/stat/vydelky/mos>
29. *Sčítání lidu, domů a bytů 2001: Orlová* [online]. [cit. 2016-02-16]. Dostupné z: https://www.czso.cz/staticke/slodb/slodb2001.nsf/obce/599069_opendocument
30. *Územně analytické podklady 2014: Orlová* [online]. [cit. 2016-02-16]. Dostupné z: http://www.mesto-orlova.cz/meu/dokumenty/uap/Uap_orp_orlova.pdf
31. *Vybavení osobním počítačem: podle velikostních skupin obcí a krajů* [online]. 2011 [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&evo=&str=&z=N&udIdent=&pvo=ZVCR031&pvoch=&vyhltext=&nahled=N&sp=N&nuid=&zs=&skupId=&verze=-1&pvoch=&filtr=G~F_M~F_Z~F_R~F_P~_S~_null_null_&katalog=30736&z=T
32. *Vybavenost osobním počítačem: SO ORP Orlová* [online]. 2011 [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: https://www.czso.cz/staticke/data/2000013/SOORP/8118_ORLOVA/SOR360_8118.pdf

33. *Stanice s nejvyššími hodnotami ročních průměrných koncentrací PM10: Orlová.* Český hydrometeorologický ústav [online]. 2014 [cit. 2016-02-16]. Dostupné z:
http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/isko/grafroc/14groc/gr14cz/tab/tabXIII2_CZ.html
34. *Tvrdost vody Orlová.* EuroClean [online]. 2013 [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: <http://euroclean.cz/tvrdost-vody/tvrdost-vody-orlova/>
35. *Tvrdost vody Ostrava.* EuroClean [online]. 2013 [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: <http://euroclean.cz/tvrdost-vody/tvrdost-vody-ostrava/>
36. *Průměrná tvrdost pitné vody na území hlavního města Prahy.* Pražské vodovody a kanalizace [online]. 2015 [cit. 2016-03-24]. Dostupné z: <http://www.pvk.cz/res/archive/879/089544.pdf?seek=1453121839>
37. *Výsledky odborné studie: Padesát největších měst ČR* [online]. 2010 [cit. 2016-03-25]. Dostupné z:
http://www.centrarozvoje.cz/dokument/kompletni_vysledky_projektu_CCoC_2010.pdf

9 SEZNAM TABULEK A GRAFŮ

Graf 1

Vývoj počtu obyvatel a domů v Orlové v letech 1869 – 20..... str. 9

Graf 2

Věkové kategorie občanů Orlové str. 11

Graf 3

Počet lidí s menší než průměrnou měsíční mzdou v *Moravskoslezském* kraji za rok 2015 str. 27

Graf 4

Pohlaví..... str. 45

Graf 5

Věkové rozložení..... str. 45

Graf 6

Vzdělání..... str. 46

Graf

Profesní postavení str. 46

Tabulka 1

Pohyb obyvatel v Orlové..... str. 10

Tabulka 2

Kriminalita *Orlové* v letech 2000 – 2005..... str. 12

Tabulka 3

Kriminalita v *Moravskoslezském kraji* v letech 2000 – 2005 str. 13

Tabulka 4

Nezaměstnanost v *Orlové* k 31. 12. 2015..... str. 13

Tabulka 5

Nezaměstnanost v *Moravskoslezském kraji* k 31. 12. 2005 str. 14

Tabulka 6

Nezaměstnanost v *České republice* k 31. 12. 2005 str. 14

Tabulka 7

Nejvyšší ukončené vzdělání občanů *Orlové* dle SLDB 2011 str. 14

Tabulka 8

Nejvyšší ukončené vzdělání občanů *MS kraje* dle SLDB 2011 str. 15

Tabulka 9

Nejvyšší ukončené vzdělání občanů *ČR* dle SLDB 2011 str. 15

Tabulka 10	
Naděje na dožití ve <i>vybraných městech</i> za rok 2012.....	str. 23
Tabulka 11	
Počet zemřelých v <i>Orlové</i> dle příčin úmrtí za rok 2014.....	str. 24
Tabulka 12	
Rodinný stav mužů a žen ve SO ORP <i>Orlová</i> za rok 2011.....	str. 24
Tabulka 13	
Rodinný stav mužů a žen v <i>MS kraji</i> za rok 2011.....	str. 24
Tabulka 14	
Kriminalita <i>Orlové</i> v letech 2000 – 2005.....	str. 25
Tabulka 15	
Kriminalita v <i>Moravskoslezském kraji</i> v letech 2000 – 2005	str. 25
Tabulka 16	
Nejvyšší ukončené vzdělání občanů <i>Orlové</i> dle SLDB 2011	str. 26
Tabulka 17	
Nejvyšší ukončené vzdělání občanů <i>MS kraje</i> dle SLDB 2011.....	str. 26
Tabulka 18	
Vybrané dávky pomoci v hmotné nouzi 2014 dle <i>okresů</i>	str. 26
Tabulka 19	
Vybrané dávky pomoci v hmotné nouzi 2014 dle <i>vybraných krajů</i>	str. 27
Tabulka 20	
Nezaměstnanost v <i>Orlové</i> k 31. 12. 2015.....	str. 28
Tabulka 21	
Nezaměstnanost v <i>Moravskoslezském kraji</i> k 31. 12. 2015	str. 28
Tabulka 22	
Vyjíždějící do zaměstnání a škol za rok 2011: <i>Orlová</i>	str. 28
Tabulka 23	
Vyjíždějící do zaměstnání a škol dle dopravních prostředků za rok 2011	
.....	str. 29
Tabulka 24	
Průměrná měsíční mzda v <i>Moravskoslezském kraji</i> za rok 2014.....	str. 29
Tabulka 25	
Příjmy obyvatel ve srovnání s <i>okolními městy</i> za rok 2012	str. 29
Tabulka 26	
Technické vybavení bytů v <i>Orlové</i> za rok 2001.....	str. 30

Tabulka 27	
Vybavenost <i>orlovských</i> domácností automobily 2001	str. 30
Tabulka 28	
Vybavenost orlovských domácností osobním počítačem a internetem za rok 2011	str. 31
Tabulka 29	
Stanice s nejvyššími hodnotami ročních průměrných koncentrací PM ₁₀ a PM _{2,5}	str. 31
Tabulka 30	
Tvrdost pitné vody ve <i>vybraných městech</i>	str. 32
Tabulka 31	
Spokojenost x důležitost	str. 38
Tabulka 32	
Reprezentativnost vzorku podle pohlaví	str. 42
Tabulka 33	
Reprezentativnost vzorku podle věku	str. 43
Tabulka 34	
Reprezentativnost vzorku podle vzdělání	str. 44
Tabulka 35	
Dojíždíte do zaměstnání nebo školy?	str. 47
Tabulka 36	
Pokud jste zaměstnán/a nebo student/ka a dojíždíte, tak kolik kilometrů urazíte oběma směry?	str. 48
Tabulka 37	
Jak jste spokojen/a s kvalitou ovzduší ve městě a přilehlého okolí?	str. 48
Tabulka 38	
Myslíte si, že je celková kvalita života v Orlové horší oproti jiným městům v Moravskoslezském kraji?	str. 49
Tabulka 39	
Jak jste spokojen/a se svým zaměstnáním	str. 52
Tabulka 40	
Jak jste spokojen/a s možnostmi pracovního uplatnění v Orlové?	str. 53
Tabulka 41	
Jak jste spokojen/a s parkováním?	str. 54
Tabulka 42	
Jak jste spokojen/a se svým zdravotním stavem?	str. 55

Tabulka 43

Cítíte se na veřejných prostranstvích bezpečně? str. 57

Tabulka 44

Jak jste spokojen/a s Vaší životní úrovní? str. 58

Tabulka 45

Jaké je Vaše profesní postavení? str. 60

Tabulka 46

Je Váš osobní hrubý měsíční příjem vyšší nebo nižší než průměrná
hrubá měsíční mzda v Moravskoslezském kraji, která činí přibližně
23 000 Kč? str. 62

Tabulka 47

Jak jste spokojen/a se svým hrubým měsíčním příjmem? str. 63

Tabulka 48

Do jaké míry je pro Vás důležité mít měsíční plat vyšší, než je průměrná
hrubá měsíční mzda Moravskoslezského kraje? str. 64

Tabulka 49

Do jaké míry jsou pro vás důležité mateřské školy? str. 66

Tabulka 50

Do jaké míry je pro Vás důležitá kvalita sportovišť? str. 67

Tabulka 51

Do jaké míry je pro Vás důležitá kvalita dětských hřišť? str. 68

10 PŘÍLOHY

Příloha č. 1 - dotazník pro předvýzkum

DOTAZNÍK ORLOVSKÉ KVALITY ŽIVOTA

- Dobrý den vážený respondente. Dotazník obsahuje 19 uzavřených otázek, které zjišťují kvalitu Vašeho života + 1 kapitola zjišťující spokojenost a důležitost s určitým okruhem témat. V každé dílčí otázce vyberte jen jednu možnost. Dotazník je anonymní a vyplněné údaje slouží pouze pro potřeby mé diplomové práce.

IDENTIFIKAČNÍ OTÁZKY

1. Pohlaví:

- Muž
- Žena

2. Jaký je Váš věk?

- Do 15 let
- 15 – 65 let
- 65 let a více

3. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- Bez vzdělání
- Základní neukončené
- Základní
- SŠ – vyučen/a
- SŠ – úplné s maturitou
- Vysokoškolské

4. Jaký je Váš rodinný stav?

- Svobodný/a
- Ženatý/Vdaná
- Rozvedený/á
- Ovdovělý/á

5. Jaké je Vaše ekonomické postavení?

- Zaměstnanec
- Podnikatel/ka
- Student
- Důchodce

6. a Jaká je Vaše spokojenost s níže uvedenými tématy?

Podle Vaší spokojenosti vyberte vždy jen jedno číslo. Absolutní spokojenost značí číslo 1. Absolutní nespokojenost zaškrtněte u čísla 6.

Pro zpřesnění je škála následující:

1 = velmi spokojen/a, 2 = spokojen/a, 3 = spíše spokojen/a

4 = spíše nespokojen/a, 5 = nespokojen/a, 6 = velmi nespokojen/a

Dostupnost a kvalita zdravotních služeb	1	2	3	4	5	6
Dostupnost a kvalita sociální péče	1	2	3	4	5	6
Dostupnost a kvalita mateřských škol	1	2	3	4	5	6
Dostupnost a kvalita základních škol	1	2	3	4	5	6
Dostupnost a kvalita středních škol	1	2	3	4	5	6
Možnosti pracovního uplatnění	1	2	3	4	5	6
Podmínky pro podnikání	1	2	3	4	5	6
Dostupnost a kvalita kulturních akcí	1	2	3	4	5	6
Kvalita a počet sportovišť	1	2	3	4	5	6
Kvalita a počet dětských hřišť	1	2	3	4	5	6
Kvalita kohoutkové vody	1	2	3	4	5	6
Počet parkovacích míst	1	2	3	4	5	6
Stav komunikací	1	2	3	4	5	6
Stav chodníků	1	2	3	4	5	6
Restaurační zařízení	1	2	3	4	5	6
Obchody	1	2	3	4	5	6

6. b Jak hodnotíte důležitost níže uvedených témat pro kvalitu života?

Podle Vašeho nejlepšího uvážení vyberte vždy jen jedno číslo. Absolutní důležitost značí číslo 1. Absolutní nedůležitost zaškrtněte u čísla 6.

Pro zpřesnění je škála následující:

1 = velmi důležité, 2 = důležité, 3 = spíše důležité

4 = spíše nedůležité, 5 = nedůležité, 6 = absolutně nedůležité

Dostupnost a kvalita zdravotních služeb	1	2	3	4	5	6
Dostupnost a kvalita sociální péče	1	2	3	4	5	6
Dostupnost a kvalita mateřských škol	1	2	3	4	5	6
Dostupnost a kvalita základních škol	1	2	3	4	5	6
Dostupnost a kvalita středních škol	1	2	3	4	5	6
Možnosti pracovního uplatnění	1	2	3	4	5	6
Podmínky pro podnikání	1	2	3	4	5	6
Dostupnost a kvalita kulturních akcí	1	2	3	4	5	6
Kvalita a počet sportovišť	1	2	3	4	5	6
Kvalita a počet dětských hřišť	1	2	3	4	5	6
Kvalita kohoutkové vody	1	2	3	4	5	6
Počet parkovacích míst	1	2	3	4	5	6
Stav komunikací	1	2	3	4	5	6
Stav chodníků	1	2	3	4	5	6
Restaurační zařízení	1	2	3	4	5	6
Obchody	1	2	3	4	5	6

7. Dojíždíte do práce?

- Ano, dojíždím
- Ne, nedojíždím (respondent dále vynechá otázky 8. a 9.)

8. Pokud jste zaměstnán/a a dojíždíte, tak kam?

- V rámci obce
- Mimo obec
- V rámci okresu
- V rámci kraje
- Dojíždím do zahraničí

9. Pokud dojíždíte, jaký dopravní prostředek využíváte?

- Autobus
- Vlák
- Automobil
- MHD
- Motocykl
- Kolo

10. Je Váš osobní příjem vyšší nebo nižší než průměrná hrubá měsíční mzda v Moravskoslezském kraji, která činí přibližně 23 000 Kč?

- Nižší
- Vyšší

11. Jaká je spokojenost s Vaším zdravotním stavem?

- Úplná – cítím se zdrav/a
- Částečná
- Uspokojivá
- Neuspokojivá

12. Jak jste spokojen s pocitem bezpečí ve městě?

- Velmi spokojen/a – ve městě je bezpečno
- Spíše spokojen/a
- Spíše nespokojen/a
- Velmi nespokojen/a – cítím se ohrožen/a

13. Jakými elektronickými spotřebiči disponuje Váš byt?

- *Televizor*
 - Jeden
 - Dva a více
- *Zařízení výpočetní techniky* (stolní počítač, notebook, netbook, tablet, apod.)
 - Jeden
 - Dva a více

14. Vlastníte automobil?

- Ano, vlastním
 - Jeden
 - Dva a více
- Ne, nevlastním

15. Jak jste spokojen/a s kvalitou ovzduší ve městě a přilehlého okolí?

- Velmi spokojen/a
- Spíše spokojen/a
- Spíše nespokojen/a
- Velmi nespokojen/a

16. Jaký je Váš vztah k třídění odpadu?

- Třídím veškerý odpad
- Třídím částečně
- Odpad netřídím

17. Pokud jste zvolil/a, že odpad netřídíte, z jakého důvodu?

- Nechce se mi
- Absence třídících kontejnerů
- Nevidím důvod, proč odpad třídit

18. Jak jste spokojen/a s úrovní svého osobního života ve městě Orlová?

- Velmi spokojen/a – více než mám, nepotřebuji
- Spíše spokojen/a
- Spíše nespokojen/a

- Velmi nespokojen/a – chci změnu

19. Jak jste celkově spokojen/a s životní úrovní Orlové?

- Velmi spokojen/a – úroveň je kvalitní
- Spíše spokojen/a
- Spíše nespokojen/a
- Velmi nespokojen/a – úroveň je špatná

20. Myslíte si, že je kvalita života v Orlové horší, oproti jiným městům v kraji či celé České republice?

- Ano, myslím si to
- Ano, ale ne ve všem
- Ne, nemyslím si to
- Nezáleží mi na tom

Príloha č. 2 - dotazník pro empirický výzkum

DOTAZNÍK ORLOVSKÉ KVALITY ŽIVOTA

- Vážená paní, vážený pane. Prosím Vás o vyplnění anonymního dotazníku, který slouží pro vypracování mé diplomové práce. Jmenuji se Vojtěch Malátek a jsem studentem Univerzity Palackého v Olomouci. Mám za úkol zjistit, jaká je kvalita života občanů města Orlové. Váš názor bude pro mne cennou pomocí při zjišťování celého souboru údajů. Děkuji Vám za čas věnovaný vyplňováním předloženého dotazníku. **V odpovědích vždy vyberte, prosím, pouze jedinou možnost.**

IDENTIFIKAČNÍ OTÁZKY

1. Pohlaví:

- Muž
- Žena

2. Jaký je Váš věk?

.....

3. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- Základní neukončené
- Základní
- SŠ - vyučen/a
- SŠ - úplné s maturitou
- Vysokoškolské

4. Jaký je Váš rodinný stav?

- Svobodný/a
- Ženatý/Vdaná
- Rozvedený/á
- Ovdovělý/á

5. Jaké je Vaše profesní postavení?

(V případě zvolení možnosti „Důchodce“ a „Nezaměstnaný/á“, neodpovídejte, prosím, na otázku č. 6 a otázky 8. až 13.)

- Zaměstnaný/á
- Student/ka
- OSVČ nebo podnikatel/ka (s právnickou osobou)
- *Důchodce/důchodkyně*
- *Nezaměstnaný/á*

6. Jak jste spokojen/a se svým dosavadním zaměstnáním nebo studiem?

- Velmi spokojen/a
- Spokojen/a
- Spíše spokojen/a
- Spíše nespokojen/a
- Nespokojen/a
- Velmi nespokojen/a

7. a Jak jste spokojen/a s...?

Odpovídejte tak, že v každém řádku zakroužkujete jen jedno číslo podle míry Vaší spokojenosti. Pro zpřesnění je stupnice hodnocení následující:

1 = velmi spokojen/a, 2 = spokojen/a, 3 = spíše spokojen/a

4 = spíše nespokojen/a, 5 = nespokojen/a, 6 = velmi nespokojen/a

Kvalita zdravotních služeb	1	2	3	4	5	6
Kvalita sociální péče	1	2	3	4	5	6
Kvalita mateřských škol	1	2	3	4	5	6
Kvalita základních škol	1	2	3	4	5	6
Kvalita středních škol	1	2	3	4	5	6
Možnosti pracovního uplatnění	1	2	3	4	5	6
Podmínky pro podnikání	1	2	3	4	5	6
Kvalita kulturních akcí	1	2	3	4	5	6
Dostupnost kulturních akcí	1	2	3	4	5	6
Kvalita sportovišť	1	2	3	4	5	6
Kvalita dětských hřišť	1	2	3	4	5	6
Kvalita kohoutkové vody	1	2	3	4	5	6
Počet parkovacích míst	1	2	3	4	5	6
Stav komunikací	1	2	3	4	5	6
Stav chodníků	1	2	3	4	5	6
Počet restauračních zařízení	1	2	3	4	5	6
Dostupnost restauračních zařízení	1	2	3	4	5	6
Počet obchodů	1	2	3	4	5	6
Dostupnost obchodů	1	2	3	4	5	6

7. b Jak hodnotíte důležitost níže uvedených témat pro kvalitu Vašeho života?

Hodnocení proveďte podle postupu uvedeného v předchozí otázce 7. a.

Pro zpřesnění je stupnice hodnocení následující:

1 = velmi důležité, 2 = důležité, 3 = spíše důležité

4 = spíše nedůležité, 5 = nedůležité, 6 = absolutně nedůležité

Kvalita zdravotních služeb	1	2	3	4	5	6
Kvalita sociální péče	1	2	3	4	5	6
Kvalita mateřských škol	1	2	3	4	5	6
Kvalita základních škol	1	2	3	4	5	6
Kvalita středních škol	1	2	3	4	5	6
Možnosti pracovního uplatnění	1	2	3	4	5	6
Podmínky pro podnikání	1	2	3	4	5	6
Kvalita kulturních akcí	1	2	3	4	5	6
Dostupnost kulturních akcí	1	2	3	4	5	6
Kvalita sportovišť	1	2	3	4	5	6
Kvalita dětských hřišť	1	2	3	4	5	6
Kvalita kohoutkové vody	1	2	3	4	5	6
Počet parkovacích míst	1	2	3	4	5	6
Stav komunikací	1	2	3	4	5	6
Stav chodníků	1	2	3	4	5	6
Počet restauračních zařízení	1	2	3	4	5	6
Dostupnost restauračních zařízení	1	2	3	4	5	6
Počet obchodů	1	2	3	4	5	6
Dostupnost obchodů	1	2	3	4	5	6

8. Dojíždíte do zaměstnání nebo školy?

- Ano, dojíždím
- Ne, nedojíždím (v případě druhé možnosti neodpovídejte, prosím, na otázky 9. až 13.)

9. Jak často do zaměstnání nebo školy dojíždíte?

- Pouze v pracovních dnech
- I o víkendu
- Méně než pět dní v týdnu

10. Pokud jste zaměstnán/a nebo student/ka a dojíždíte, tak kam?

- V rámci obce
- Mimo obec
- V rámci okresu
- V rámci kraje
- Dojíždím do zahraničí

11. Pokud jste zaměstnán/a nebo student/ka a dojíždíte, tak kolik kilometrů urazíte oběma směry?

.....

12. Pokud dojíždíte, uveďte dopravní prostředek, který využíváte nejčastěji.

- *Autobus*
- *MHD*
- *Vlak*
- *Automobil*
- *Motocykl*
- *Kolo*

Pozn. Autobus vyjíždí mimo město Orlová. MHD pouze v rámci Orlové.

13. Jak jste spokojen/a s dopravní dostupností? Prosím, odpovězte pouze v případě, že jste u otázky „12.“ zvolil/a „Autobus“, „Vlak“ nebo „MHD“.

- *Velmi spokojen/a*
- *Spokojen/a*
- *Spíše spokojen/a*
- *Spíše nespokojen/a*
- *Nespokojen/a*
- *Velmi nespokojen/a*

14. Je Váš osobní hrubý měsíční příjem vyšší nebo nižší než průměrná hrubá měsíční mzda v Moravskoslezském kraji, která činí přibližně 23 000 Kč?

- Nižší
- Vyšší
- Bez stálého měsíčního příjmu (studenti a nezaměstnaní)

Pozn. Studenti a nezaměstnaní bez stálého měsíčního příjmu dále vynechají otázky 15. a 16.

15. Jak jste spokojen/a se svým hrubým měsíčním příjmem?

- Velmi spokojen/a
- Spokojen/a
- Spíše spokojen/a
- Spíše nespokojen/a
- Nespokojen/a
- Velmi nespokojen/a

16. Do jaké míry je pro Vás důležité mít měsíční plat vyšší, než je průměrná hrubá měsíční mzda Moravskoslezského kraje?

- Velmi důležité
- Důležité
- Spíše důležité
- Spíše nedůležité
- Nedůležité
- Absolutně nedůležité

17. Jak jste spokojen/a se svým zdravotním stavem?

- Velmi spokojen/a – cítím se zdrav/a
- Spokojen/a
- Spíše spokojen/a
- Spíše nespokojen/a
- Nespokojen/a
- Velmi nespokojen/a

18. Cítíte se na veřejných prostranstvích bezpečně?

- Ano, naprosto – vliv kriminality nepocítuji
- Ano, většinou
- Spíše ne
- *Ne - cítím se ohrožen/a*

19. Co způsobuje pocit, že se cítíte na veřejných prostranstvích ohrožen/a? Prosím, odpovězte pouze v případě, že jste u otázky „18.“ zvolil/a „Ne - cítím se ohrožen/a.“

- Obávám se, že budu přepaden/a
- Obávám se, že budu okraden/a
- Obávám se, že budu bezdůvodně napaden/a agresorem
- Jiná odpověď, uveďte:

20. Jakými elektronickými technologiemi je vybaven Váš byt?

- *Televizor*
 - Žádný
 - Jeden
 - Dva a více
- *Zařízení výpočetní techniky (stolní počítač, notebook, tablet, apod.)*
 - Nedisponuji ničím
 - Jeden
 - Dva a více
- *Připojení k internetu*
 - Ano
 - Bez připojení

21. Vlastníte automobil?

- Ano, vlastním
 - Jeden
 - Dva a více
- Ne, nevlastním

22. Jak jste spokojen/a s kvalitou ovzduší ve městě a přilehlého okolí?

- Velmi spokojen/a
- Spokojen/a
- Spíše spokojen/a
- Spíše nespokojen/a
- Nespokojen/a
- Velmi nespokojen/a

23. Jak jste spokojen/a s Vaší životní úrovní?

- Velmi spokojen/a – více než mám, nepotřebuji
- Spokojen/a
- Spíše spokojen/a
- Spíše nespokojen/a
- Nespokojen/a
- *Velmi nespokojen/a – chci změnu*

Pozn.: Jedná se o Váš osobní a každodenní život.

24. Co způsobuje pocit, že jste se svou životní úrovní nespokojeni?

Prosím, odpovězte pouze v případě, že jste u otázky „23.“ zvolil/a „Velmi nespokojen/a - chci změnu.“

- Nedostatek osobního rozvoje ve vlastním životě
- Špatné rodinné vztahy
- Stereotypní život
- Jiná odpověď, uveďte:

25. Myslíte si, že je celková kvalita života v Orlové horší oproti jiným městům v Moravskoslezském kraji?

- Ano, myslím si to
- Ano, ale ne ve všem
- Ne, nemyslím si to
- Nezáleží mi na tom

Pozn.: Pro porozumění „kvality života“ použijte témata z otázky č. 7 a.

Např. jak jsou kvalitní zdravotní služby, jak jsou kvalitní zdejší školy, jaké jsou možnosti pracovního uplatnění, apod.